



---

---

**PROGRAM**  
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO  
**ROZVOJA OBCE**  
**HAMULIAKOVO**  
NA ROKY 2016 – 2020

---

---

Názov	<b>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hamuliakovo na roky 2016 – 2020</b>
Územné vymedzenie	Obec Hamuliakovo, okres Senec, Bratislavský kraj
ÚPN-O schválený	áno
Dátum schválenia PHSR	2016
Dátum platnosti	do 31. 12. 2020
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	<a href="http://www.obechamuliakovo.sk">www.obechamuliakovo.sk</a>
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	garant + koordinátor
Obdobie spracovania	február – apríl 2016
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

**Ekoplán, s.r.o.**

plány a projekty pre obce a mestá – územné plány, PHSR, regenerácie sídiel, EIA/SEA

[www.eko-plan.sk](http://www.eko-plan.sk)

---

## Obsah

---

<b>1. Úvod .....</b>	<b>5</b>
1.1 Účel programového dokumentu.....	5
1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu.....	7
1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov.....	10
<b>2. Analytická časť.....</b>	<b>11</b>
2.1 Analýza vnútorného prostredia .....	11
2.1.1 Základná charakteristika obce	
2.1.2 História obce	
2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	
2.1.4 Trh práce a sociálna situácia	
2.1.5 Hospodárska základňa	
2.1.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport	
2.1.7 Občianska vybavenosť	
2.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	
2.1.9 Bývanie a bytový fond	
2.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra	
2.1.11 Prírodné podmienky a životné prostredie	
2.1.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	
2.1.13 Analýza pripravovaných projektov	
2.1.14 Analýza silných stránok a slabých stránok územia	
2.2 Analýza vonkajšieho prostredia.....	34
2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	
2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu	
2.2.3 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia	
2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia.....	38
2.3.1 SWOT analýza	
2.3.2 STEEP analýza	
2.3.3 Analýza problémov a možných rizík	
2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk	
<b>3. Strategická časť .....</b>	<b>45</b>
3.1 Strategická vízia.....	45
3.2 Návrh a opis stratégie.....	45
3.3 Strategické ciele .....	48
<b>4. Programová časť .....</b>	<b>50</b>
4.1 Návrh opatrení a aktivít.....	50
4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry...	54
4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Rozvoj bývania, podnikania a služieb pre obyvateľov.....	60

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športových aktivít.....	68
<b>5. Realizačná časť .....</b>	<b>75</b>
5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie .....	75
5.2 Časový harmonogram realizácie.....	75
5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu.....	76
5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám.....	78
5.5 Akčný plán iniciačný.....	79
<b>6. Finančná časť .....</b>	<b>82</b>
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie.....	82
6.2 Finančný plán.....	84
<b>7. Záver .....</b>	<b>89</b>
<b>8. Prílohy .....</b>	<b>90</b>
8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny.....	90
8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov.....	90
8.3 Zoznam použitých skratiek.....	91

## 1. Úvod

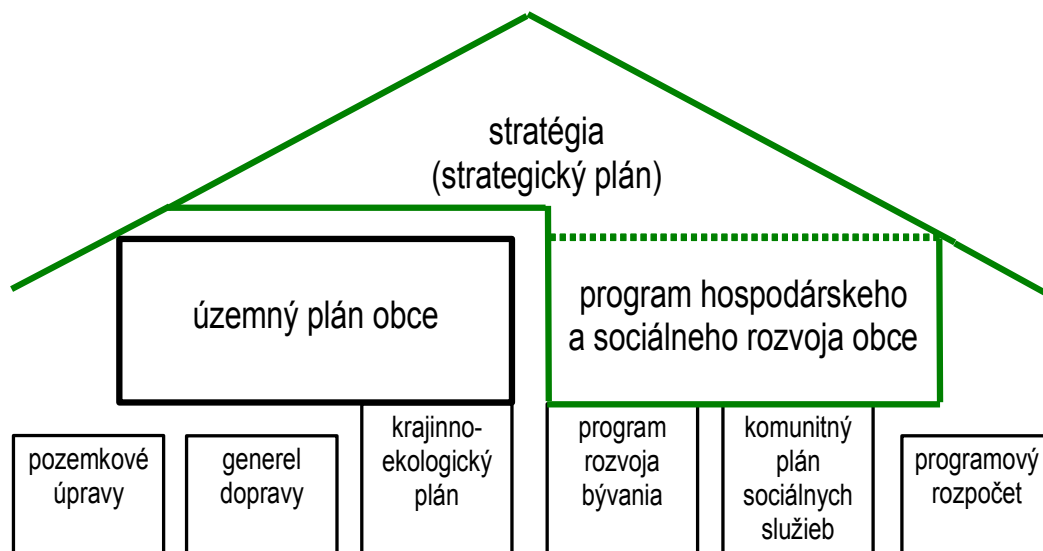
### 1.1 Účel programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Hamuliakovo sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2014-2020, s výhľadovým horizontom do roku 2025.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Hamuliakovo vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založený na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni**



Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch),

program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vypracovaním tohto dokumentu obec napĺňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hamuliakovo sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja.

#### **Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR**



Zdroj: vlastné spracovanie

## **1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu**

### **Metodika**

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spoluprotcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôbovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Dokument bol vypracovaný v súlade s platnou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 1.0. a 2.0. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté v rámci viacerých výskumných projektov (projekt APVT Metodika tvorby

strategického rozvojového plánu obce) a ďalších domácich a zahraničných metódik strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 8.2).

### Plánovací postup

Proces tvorby programu rozvoja obce tvoria 3 hlavné etapy:

- analýzy
- tvorba stratégie
- operatívne plánovanie (programovanie) – tvorba programovej, realizačnej a finančnej časti

Informácie pre analýzy poskytla obec, ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy, podobne ako aj samotná rozvojová stratégia, sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky. Preto sú kvalitatívne hodnotenia uprednostnené pred kvantitou vstupných dát. Úlohou analýz je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“.

Ďalším krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie rozvojových cieľov.

Ďalšou etapou programového dokumentu je tvorba stratégie, pozostávajúca zo strategickej vízie, podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov.

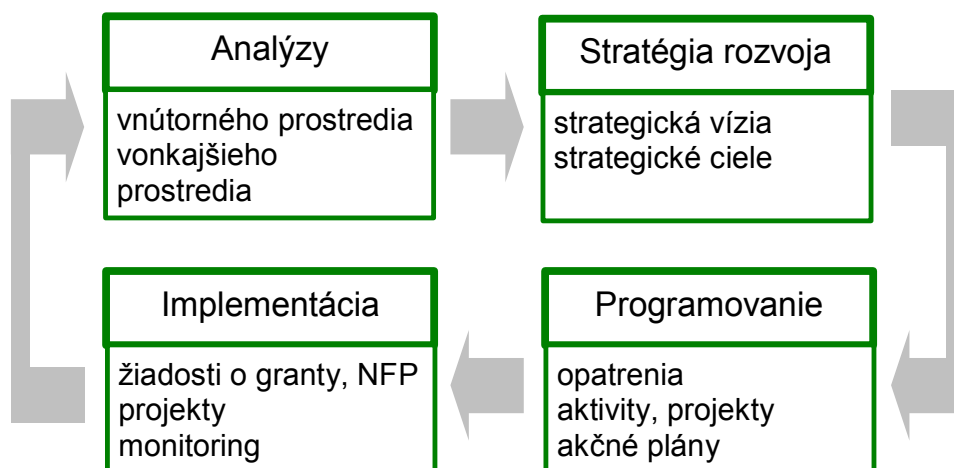
Vo fáze operatívneho plánovania (programovania) boli stanovené konkrétne opatrenia, aktivity a rámcové projekty – akčné plány, ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých cieľov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“.

### Harmonogram spracovania PHSR

Termín (2016)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												



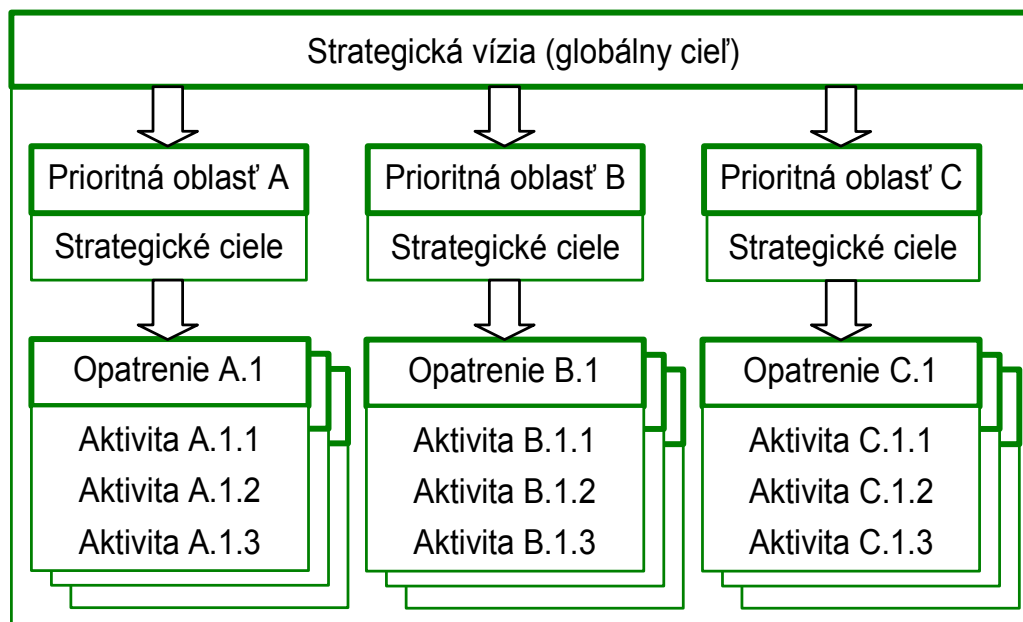
### Postup spracovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce



Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akčných plánoch. Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobejšie ciele a programovú časť – opatrenia, aktivity a projekty realizovateľné v kratšom období.

### Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce



Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

### 1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov

Obec pristupuje koncepčne k usmerňovaniu svojho rozvoja na základe územného plánu obce a programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Doterajší program rozvoja bol vypracovaný v roku 2008 a aktualizovaný v roku 2013.

Z hodnotenia plnenia doterajšieho PHSR obce vyplynulo, že rozvojová stratégia obce je v zásade naďalej aktuálna. V uplynulom období boli čiastočne alebo úplne realizované viaceré kľúčové projekty / aktivity, navrhované v doterajšom PHSR. Okrem toho sa uskutočnili ďalšie investičné projekty, ktoré neboli zahrnuté v návrhu PHSR.

#### Ex-post hodnotenie doterajšieho PHSR – zoznam realizovaných a čiastočne realizovaných projektov

Č.	Názov aktivity / projektu	Rok začatia	Rok ukonč.	Ukazovateľ (%splnenia)	Náklady v EUR	Zdroje
1.1.2	Vybudovanie prístaviska		2014	100%		SVP
1.3.1	Miestne / regionálne cyklotrasy		2015	80%		fondy EÚ
2.1.1	Napojenie vodovodu na zdroj kvalitnej pitnej vody			100%		Obec, BVS
2.2.1	Rozšírenie kapacity ČOV					BVS
2.2.2	Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách			100%		súkrom. zdroje
2.4.3	Vybudovanie prístupových komunikácií v nových stavebných lokalitách			100%		súkrom. zdroje
3.5.1	Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života			100%		obec

Do nového programu rozvoja bolo z predchádzajúceho dokumentu prevzatých viacero navrhovaných aktivít a projektov, pričom boli modifikované podľa aktuálnej situácie. Výsledný dokument bol z obsahového a procesného hľadiska obstarania prispôsobený záväzným požiadavkám novej metodiky.

## 2. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce a funkčných subsystémov. Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzam externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami. Na základe situačnej analýzy bola vypracovaná celková sumarizácia – zhodnotenie súčasného stavu územia.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v kap. 8.2 použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii obce.

### Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	<a href="http://www.statistics.sk">www.statistics.sk</a>
Bývanie	Štatistický úrad SR	<a href="http://www.statistics.sk">www.statistics.sk</a>
Školstvo a vzdelávanie	obec	–
Zdravotníctvo	–	–
Sociálna starostlivosť	obec	–
Ekonomická situácia	obec	–
Životné prostredie	MŽP SR ....	<a href="http://www.enviroportal.sk">www.enviroportal.sk</a>

## 2.1 Analýza vnútorného prostredia

### 2.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Hamuliakovo sa nachádza v západnej časti Podunajskej roviny, na Žitnom ostrove. Reliéf je rovinný, s minimálnym kolísaním nadmorskej výšky od 128 do 130 m.n.m. Katastrálne územie obce má rozlohu 627 ha.

Z hľadiska administratívneho členenia je obec súčasťou okresu Senec a Bratislavského kraja. Na základe počtu obyvateľov sa obec Hamuliakovo zaraďuje medzi stredne veľké obce. Susediacimi obcami sú Šamorín, Dunajská Lužná a Kalinkovo. Najbližším mestom je Bratislava (15 km).

---

## 2.1.2 História obce a pamiatky

---

### Historický vývoj

Najstarší údaj o obci pochádza z roku 1222 – na kameni v kostolnom múre. Obec s názvom Gutora sa v listinách uvádza v roku 1244 – tento dátum sa spomína najčastejšie, aj keď dôveryhodnejším letopočtom vzniku obce je rok 1249. V roku 1284 je meno obce zapísané ako Gutora, v roku 1287 ako Gwtur, podľa rodu Guthoriovcov. Neskôr sa zo šľachtického sídla stáva typická zemianska obec. Na konci 15. storočia tu sídlila rodina Sydóovcov, ktorá v obci vlastnila majetky až do začiatku 20. storočia. Neskôr tu boli zemepánmi aj Ksiguthoriovci. V roku 1519 v obci získal majetok od Bertalana Sydóa Ján Földes. V 17. storočí tu boli zemepánmi rodiny Amprusterovcov, Eperjessiovcov, Kerekesovcov, na konci storočia aj Korláthovci a Késmárkovci. V 18. storočí sú vlastníkom majetkových dielov nové zemianske rodiny Naszvadyovcov a Boronkayovcov.

Obec často postihovali prírodné katastrofy, najmä povodne – v rokoch 1679, 1809, 1829, 1862, 1928, 1929. Obyvatelia obce sa zaoberali poľnohospodárstvom, rybárstvom a mlynárstvom. V čase najväčšieho rozmachu mlynárstva bolo na tomto úseku Dunaja 22 mlynov. Mlynárstvo začalo zanikať už na konci 19. storočia v dôsledku konkurencie parných mlynov. Rybolov sa rozvíjal na hlavnom toku Dunaja a v jeho bočných a mŕtvych ramenách. Od polovice 20. storočia rybárska tradícia postupne zanikala.

V rokoch 1938 – 1945 bola obec pripojená k Maďarsku. V roku 1947 sa uskutočnila čiastočná výmena obyvateľstva, v roku 1948 sa názov obce zmenil na Hamuliakovo. V nasledujúcom období dochádza k intenzívnej premene obce. V roku 1950 bolo založené JRD, budovala sa infraštruktúra – spevnili sa cesty a chodníky.

Ďalší významný prelom z hľadiska ďalšieho rozvoja obce nastal v roku 1990 ako dôsledok zmeny spoločensko-ekonomickej situácie a zároveň aj napustenia Hrušovskej zdrže a uvedenia vodného diela Gabčíkovo do prevádzky.

### Kultúrno-historické pamiatky

Na území obce Hamuliakovo sa nachádzajú významné architektonické a kultúrne pamiatky. Z nich dve – kostol sv. Kríža a protipovodňová hrádza sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu.

Najvýznamnejšou pamiatkou je románsky rímskokatolícky kostol sv. Kríža. Výstavba objektu bola pôvodne datovaná do polovice 13. storočia, podľa posledných výskumov však má kostol staršie základy, lebo v polovici 13. storočia došlo k zmene dispozície z centrálnej stavby na pozdĺžnu jednoloďovú dispozíciu s polygonálnym presbytériom. Dnešná hmotovo-priestorová skladba je výsledkom viacerých stavebných etáp v románskom období a prestavieb v období baroka a v 19. storočí.

Kostol reprezentuje typ tehlovej jednoloďovej stavby. Obdĺžniková loď je plochostropá, zastrešená sedlovou strechou. K lodi sa v západnej časti aditívne radí predstavovaná románska veža obdĺžnikového pôdorysu. Pôvodný vstup do veže z juhu v roku 1934

zamurovali a sprístupnili ju zo západu. Veža má v hornej časti tri poschodia pôvodných románskych okien. Vychýľuje sa na sever v dôsledku podmočenia podlažia počas častých povodní v minulosti.

Maliarska fresková výzdoba kostola pochádza z 2. polovice 14. storočia. Ide o gotické nástenné maľby s motívom laicizácie. Najcennejšie sú na klenbe presbytéria, pamiatkovú hodnotu majú aj barokové sochy sv. Barbory a sv. Jána Nepomuckého z konca 18. storočia a obrazy svätcov, hlavný oltár s dvomi klasicistickými sochami.

V sedemdesiatych rokoch sa z dôvodu havarijného stavu objektu realizovala pamiatková obnova kostola, ktorá vychádza z princípu slohovej rekonštrukcie. V rámci obnovy na severnej strane presbytéria pristavali novú sakristiu centrálneho pôdorysu. Sakristia je so svätyňou spojená presklenou chodbičkou a svojim novotvarom pripomína prvotnú centrálu. V lodi rekonštruovali gotické nástenné maľby, obnovili emporu a drevený trámový strop.

Chránenou kultúrno-technickou pamiatkou je od roku 1964 časť Hornožitnoostrovej protipovodňovej hrádze – predstavuje významný doklad vývoja technických stavieb systému povodňovej ochrany Žitného ostrova.

Historické a kultúrne hodnoty ďalej majú socha sv. Donáta (patrón obce chrániaci pred prírodnými katastrofami) z roku 1770, božia muka z roku 1903 a pomník padlých z 1. svetovej vojny z roku 1929. V roku 2005 bola v parku pri kostole odhalená socha sv. Štefana od drevorezbára J. Mertusa.

V minulosti tu boli viaceré kúrie, kaštiele a panské domy – kaštieľ Jána Guthoriho, kaštieľ Sydoovcov, neoklasicistický kaštieľ R. Czilcherta z r. 1860, kúria Földesovcov, Takácsovcov, Sággyovcov, Szmrtnikovcov, kúria Mikuláša Nagya (pri kúrii bol zaniknutý prírodný park, neskôr pretvorený na arborétum). Objekty boli zbúrané v 2. polovici 20. storočia, z dôvodu výstavby hrušovskej zdrže vodného diela Gabčíkovo bola zbúraná kúria Jozefa Nagya. Zachovala sa len kúria Mikuláša Nagya.

---

### 2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

---

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Počet obyvateľov za posledných 150 rokov až do polovice 90. rokov 20. storočia sa pohyboval v relatívne úzkom rozmedzí 600 – 800 obyvateľov. K istému poklesu došlo začiatkom 20. storočia (v období 1900 – 1910) a po 2. svetovej vojne, v dôsledku vojnových strát a presídľovania obyvateľov poklesol počet obyvateľov o viac ako 200 (do Maďarska bolo presťahovaných 153 obyvateľov, 166 osôb presťahovali do Čiech, z Maďarska sa prisťahovalo 185 osôb). V nasledujúcich rokoch sa počet obyvateľov stabilizoval na úrovni 730 – 770 obyvateľov a ďalší pokles nespôsobil ani odlev časti obyvateľov do Bratislavy.

Obec Hamuliakovo v dekáde 1991–2001 zaznamenala výrazný rast počtu obyvateľov, najvyšší v sledovanej histórii obce. V tomto období vzrástol počet obyvateľov o 177, čo je v percentuálnom vyjadrení nárast o 23%. Tento nárast je spôsobený prisťahovaním obyvateľov z Bratislavy ako prejav globálnejšieho trendu suburbanizácie zasahujúceho imigračné (prímestské) pásma väčších miest, ktoré sú významnými hospodárskymi strediskami.

Trend sa pritom ďalej zintenzívňuje – od roku 2001 do roku 2014 pribudlo v obci ďalších 360 obyvateľov. K 31.12. 2014 evidoval ŠÚ SR v obci 1674 obyvateľov, podľa údajov obce bol k 31.12. 2015 počet trvalo bývajúcich obyvateľov 1910. Je však nutné uviesť, že tento prírastok a teda aj skutočný počet prítomného obyvateľstva je podstatne vyšší. Odhaduje sa, že v obci v súčasnosti býva asi 3000 obyvateľov.

Oproti roku 1991 sa do roku 2011 prejavili výrazné zmeny v štruktúre obyvateľov, ktoré boli spôsobené prílevom nových obyvateľov v produktívnom veku. Podiel tejto vekovej skupiny obyvateľov podstatne vzrástol a klesol podiel obyvateľov poproduktívnom veku. Neskôr začal rásť aj podiel obyvateľov v predproduktívnom veku.

Územný plán obce počíta s ďalšou dynamizáciou rastu počtu obyvateľov v budúcnosti. Celková kapacita rozvojových plôch pre bytovú výstavbu podľa územného plánu obce v znení zmien a doplnkov by znamenala zvýšenie počtu obyvateľov obce až na 7500 obyvateľov.

### Vývoj počtu obyvateľstva

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	601
1880	675
1890	745
1900	649
1910	603
1921	718
1930	775
1940	812
1948	606
1961	733
1970	774
1980	766
1991	768
2001	1314
2011	1498

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, SODB

### Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	bilancia	Počet obyvateľov k 31.12.
2007	19	9	69	17	+62	
2008	38	10	49	21	+56	
2009	29	4	50	20	+55	
2010	16	11	114	18	+101	<b>1457</b>
2011	20	8	64	20	+56	<b>1455</b>
2012	18	7	84	29	+66	<b>1521</b>
2013	22	12	74	30	+54	<b>1575</b>
2014	18	14	126	31	+99	<b>1674</b>

Zdroj: ŠÚSR

Z analýzy prirodzeného a mechanického pohybu obyvateľov za sledované obdobie vyplýva, že prírastok obyvateľov pochádza hlavne z migrácie ale súčasne sa zvyšuje aj prirodzený prírastok. Ani v jednom roku zo sledovaného obdobia počet odsťahovaných neprevýšil počet prisťahovaných a podobné platí aj pre počet zosnulých a narodených. Dôvodom je skutočnosť, že medzi prisťahovanými prevládajú mladšie vekové skupiny vo fertilnom veku, ktoré si tu zakladajú rodiny.

Z analýzy vyplýva, že aj v budúcnosti možno počítať s rastom počtu obyvateľov v dôsledku pozitívnej migračnej bilancie a prirodzeného pohybu. Podmieňujúcim predpokladom je

udržanie atraktívnosti cieľovej lokality spolu s ďalšími podmieňujúcimi faktormi, ako je pokračovanie ekonomického rastu bratislavského regiónu, nedostatok bytov v Bratislave a ich vysoká cenová hladina, zlepšenie dopravnej dostupnosti Bratislavy z obce.

### **Skladba obyvateľov podľa vekových skupín**

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1438
z toho muži	702
z toho ženy	736
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	227
Počet obyvateľov v produktívnom veku	1070
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	141

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011.

### **Počet detí podľa veku**

Veková skupina / rok	0-3 roky	3-5 rokov (MŠ)	6-9 rokov (I. stupeň ZŠ)	10-14 rokov (II. stupeň ZŠ)
2008	49	45	46	106
2009	56	45	48	101
2010	68	43	53	100
2011	70	48	62	100
2012	70	67	72	97
2013	80	74	74	109
2014	98	78	80	114
2015	119	79	96	128

Zdroj: údaje obce

### **Skladba obyvateľov podľa národnosti**

Národnosť	slovenská	maďarská	nemecká	iná	nezistená
	894	504	6	10	24

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Národnostné zloženie obyvateľstva je heterogénne. Podľa údajov sčítania obyvateľstva z roku 2011 sa k slovenskej národnosti hlási 894 obyvateľov (62,17%) a k maďarskej národnosti 504 obyvateľov (35,04%). Ostatné národnosti sú zastúpené minimálne. Oproti údajom zo sčítaní z rokov 2001 a 1991 ide o značné zmeny – vzrástol počet obyvateľov slovenskej národnosti a absolútny počet obyvateľov maďarskej národnosti ostal v podstate bez zmien. Vzhľadom k nárastu počtu obyvateľov to však znamenalo ešte významnejšiu zmenu v zastúpení oboch národností. V roku 2001 sa k slovenskej národnosti hlásilo 42,43% obyvateľov, k maďarskej národnosti 55,55% obyvateľov, v roku 1991 bol percentuálny podiel obyvateľov maďarskej národnosti 69,43 % a slovenskej národnosti 30,34%.



### Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyz- nanie	rímskoka- tolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	1005	60	34	246	93

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva homogénna. 69,9% všetkých obyvateľov sa v roku 2011 hlásilo k rímskokatolíckej cirkvi. Oproti roku 2001 sa miera religiozity výrazne znížila a vzrástol podiel obyvateľov bez vyznania. V roku 2001 sa až 81,8% všetkých obyvateľov sa hlásilo k rímskokatolíckej cirkvi a bez vyznania bolo len 8,2% obyvateľov.

### Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Dosiahnuté vzdelanie	
Základné	193
Učňovské (bez maturity)	169
Stredné odborné (bez maturity)	140
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	65
Úplné stredné odborné (s maturitou)	226
Úplné stredné všeobecné	79
Vyššie odborné	24
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	24
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	249
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	22
Bez vzdelania	227
Nezistené	20

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je v porovnaní s inými vidieckymi obcami nadpriemerná. Za uplynulých 10 rokov vzdelanostná úroveň obyvateľstva zaznamenala ďalšie zlepšenie.

---

## 2.1.4 Trh práce a sociálna situácia

---

Hospodárske subjekty pôsobiace na území obce zabezpečujú pre miestne ekonomicky aktívne obyvateľstvo len minimálny počet pracovných miest. V obci sú vytvorené stále pracovné miesta v obchode, službách a miestnej verejnej správe a v poľnohospodárskej výrobe – spolu asi 200 pracovných miest.

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 473 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 229 obyvateľov. V súčasnosti je už je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) nízky – 28 obyvateľov.

Za prácou mimo obec odchádzalo 672 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo až 86,5%. Cieľovými miestami odchádzky je hlavne Bratislava, v malej miere aj Šamorín a Kalinkovo, kde je výroba vzduchotechnických zariadení a systémov. Vysoká miera odchádzky svedčí o tom, že obec už v súčasnosti plní funkciu obytného satelitu Bratislavy.

Vďaka dostatočnej ponuke pracovných príležitostí v Bratislave je miera nezamestnanosti minimálna a ďalej sa znižuje. V poslednom období sa miera nezamestnanosti približuje k hranici prirodzenej nezamestnanosti (okolo 2%). Oproti roku 2001, keď bolo v obci 7,9% ekonomicky aktívnych obyvateľov nezamestnaných ide o značný pokles. Počet evidovaných nezamestnaných je však nižší než skutočný počet občanov bez zamestnania, ktorý zahŕňa aj dobrovoľne nezamestnané osoby. Odrazom nízkej miery nezamestnanosti je aj nízky počet sociálne odkázaných obyvateľov.

Sociálna štruktúra obyvateľov prechádza v poslednom období evidentnými zmenami. Do obce sa prisťahovali noví obyvatelia, reprezentujúci vyššie príjmové skupiny. Intenzita sociálnych vzťahov medzi pôvodnými obyvateľmi a prisťahovanými je nízka. Čiastočne to vyplýva z rozdielov v sociálnom postavení, odlišné sú však aj hodnotové preferencie, vzťah k prostrediu a očakávania smerom k obci. Vysoká miera odchádzky za prácou je príčinou uvoľňovania sociálnych a psychologických väzieb na miesto bydliska, s čím súvisí problém znižujúceho sa záujmu o dianie v obci. Napriek týmto problémom sa konflikty medzi rôznymi sociálnymi skupinami nevyskytujú a nízky je aj výskyt sociálno-patologických javov (krádeží, vandalizmu, neusporiadaného životného štýlu).

### Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	777
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	54,0
- pracujúci (okrem dôchodcov)	668
- pracujúci dôchodcovia	20
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	47
- nezamestnaní	82
- študenti	107
- osoby v domácnosti	22
- dôchodcovia	222
- príjemcovia kapitál. príjmov	4
- iná a nezistená	27

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

### 2.1.5 Hospodárska základňa

Územie sa nachádza v najproduktívnejšej poľnohospodárskej oblasti SR. Výmera ornej pôdy predstavuje 36,6% z celkovej výmery katastra a tvoria ju vysokoprodukčné pôdy intenzívne využívané pre rastlinnú výrobu. V minulosti bolo Hamuliakovo typickou poľnohospodársko-rybárskou usadlosťou a poľnohospodársky charakter pretrval aj v 20. storočí.

V súčasnosti sa intenzita poľnohospodárskej výroby znižuje, v dôsledku masívnej výstavby v katastri obce klesá aj výmera poľnohospodárskej pôdy. V uplynulých rokoch bol najväčší pokles produkcie zaznamenaný v segmente živočíšnej výroby. Na pôde v katastrálnom území obce hospodári Poľnohospodárske družstvo Úsvit so sídlom v Dunajskej Lužnej. V rastlinnej výrobe prevládajú bežné obilniny (jačmeň, pšenica) a krmoviny. Malú časť pôdy obhospodarujú samostatne hospodáriaci roľníci.

Priemyselná výroba v obci nie je zastúpená. V minulosti tu mala sídlo spoločnosť IMOS, ktorá neskôr výrobu presunula do susednej obce Kalinkovo. Nepoľnohospodársku výrobu reprezentujú len drobné miestneho prevádzky remeselné-výrobné služby – reprezentujúce rôzne stavebné profesie. Sú sústredené v uvoľnenom stavebnom fonde areálu družstva, ďalšie podnikateľské prevádzky sú rozptýlené v rámci obytnej zástavby.

Miestna podnikateľská sféra sa orientuje skôr na podnikanie v nevýrobných službách a cestovnom ruchu. Niektorí obyvatelia vyvíjajú podnikateľské aktivity mimo obce, zväčša v Bratislave. V Obchodnom registri SR je zapísaných 77 podnikateľských subjektov a v živnostenskom registri SR je zapísaných 120 podnikateľov so sídlom v Hamuliakove. Viacerí podnikatelia sa orientujú na stavebné profesie a realitnú činnosť, vzhľadom k značnému stavebnému rozvoju v obci.

---

## 2.1.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport

---

Obec Hamuliakovo má dobré podmienky pre rozvoj športovo-rekreačných aktivít, nielen pre samotných obyvateľov obce, ale aj pre prímestskú rekreáciu obyvateľov Bratislavy a ďalších obcí a miest podunajskej oblasti. Aj podľa Územného plánu VÚC Bratislavského kraja je obec klasifikovaná ako perspektívne centrum cestovného ruchu v regióne.

Prevažnú časť katastrálneho územia obce Hamuliakovo tvorí vodná plocha – Hrušovská zdrž vodného diela Gabčíkovo, ktorá predstavuje významný potenciál pre rozvoj rekreácie a sformovanie centra prímestskej rekreácie regionálneho až medzinárodného významu. Využitie tohto potenciálu má však ešte značné rezervy. Potenciálne ide o tieto hlavné skupiny rekreačných aktivít:

- športovo-rekreačné aktivity viazané na vodnú plochu: vodné športy ako potápanie, člnkovanie, rybolov, windsurfing, vodný paraglajding; zatiaľ nie je využitý potenciál pre lodnú vyhlídkovú dopravu, splavy, yachting.
- športovo-turistické aktivity – cykloturistika, korčuľovanie na kolieskových korčuliach, pešia turistika v kontaktnom území s vodnou plochou
- náučno-poznávacie aktivity – náučné chodníky, prírodné a kultúrno-historické atraktivity v území

Z uvedených aktivít sa rozvíja najmä cykloturistika – na hrádzi vodného diela vedie medzinárodná podunajská cyklotrasa Passau – Wien – Bratislava – Gabčíkovo – Budapešť, na ktorú sa napája regionálna cyklotrasa Senec – Hamuliakovo, vedená po starej protipovodňovej hrádzi.

Pobrežná zóna vodného diela je čiastočne upravená ako pláž, vodná plocha je však menej vhodná na kúpanie. Využíva sa pre rôzne vodné športy, ako napr. windsurfing. V minulosti bola obec Hamuliakovo známa tradíciou rybolovu, v súčasnosti sa športový rybolov realizuje len v obmedzenej miere a neorganizovanej forme.

V lokalite Horná vrbina je záhradkárska osada. Ubytovacie kapacity v obci sú zatiaľ poddimenzované – v medzihrádzovom priestore je situovaný menší penzión s tenisovými kurtmi. Katastrálne územie Hamuliakovo zasahuje aj na druhú stranu vodnej zdrže, kde je situovaný Hotel Divoká Voda s 25 izbami.

Možnosti pre športové aktivity poskytujú aj viaceré halové objekty – fitness club, squashová hala, viacúčelová telocvičňa, hokejová hala. Tieto zariadenia využívajú nielen obyvatelia obce Hamuliakovo, ale aj obyvatelia okolitých obcí a miest. Pre športové aktivity obyvateľov slúži rekonštruovaný športový areál – futbalový štadión s príslušnou vybavenosťou, situovaný na východnom okraji obce, v novej štvrti. Je tu dobre vybavené detské ihrisko.

Nadštandardné možnosti pre športové aktivity sa prejavujú aj v aktívnej činnosti rôznych miestnych športových klubov a oddielov, ktoré sú dôležitým pilierom spoločenského života obce:

- futbalový klub ŠK Hamuliakovo
- futbalový klub FK Šamorín – Hamuliakovo
- hokejový oddiel a krasokorčuliarsky oddiel

## 2.1.7 Občianska vybavenosť

V obci sú zastúpené najdôležitejšie zariadenia základnej občianskej vybavenosti. Z hľadiska priestorovej lokalizácie sú sústredené v centre obce. Ostatné zariadenia občianskej vybavenosti sú dostupné v Dunajskej Lužnej, Šamoríne a Bratislave.

### Nekomerčná a sociálna vybavenosť

V obci je neštátne zdravotné stredisko s ambulanciami ortopéda, praktického lekára, ako aj lekára. Vyššia zdravotná starostlivosť je zabezpečená v Bratislave, prípadne v Šamoríne (poliklinika).

Na základe zákona o prechode kompetencií na obce, mestá a VÚC prešla v roku 2002 zriaďovateľská funkcia vo vzťahu k základným a materským školám z okresného úradu na obec. V obci je základná škola pre 1.–4. ročník a materská škola, ktoré tvoria jeden právny subjekt. Budovy oboch zariadení sú situované v centre obce v spoločnom areáli. Kapacitne nepostačujú a ich stavebno-technický stav je nevyhovujúci. Napríklad MŠ má kapacitu 59 detí, pričom potrebná kapacita je minimálne pre 120 detí. Rast počtu detí v jednotlivých vekových kategóriách ilustruje tabuľka v kap. 2.1.3.

Druhý stupeň ZŠ navštevujú žiaci v ZŠ Dunajská Lužná. V súčasnosti sa však v obci Hamuliakovo pripravuje výstavba budovy ZŠ pre II. stupeň (6-ťriedna). Stredné školy sú dobre dostupné v Bratislave a v Šamoríne.

### Komerčná vybavenosť

Sektor komerčných služieb a obchodu sa v obci v posledných rokoch intenzívne rozvíja. V dôsledku prisťahovania nových obyvateľov, reprezentujúcich zväčša domácnosti so strednými a vyššími príjmami, sa postupne rozširuje trhový priestor pre ďalšie služby a obchodné prevádzky. Istým limitom je skutočnosť, že značná časť obyvateľov zamestnaných v Bratislave tam využíva aj služby a realizuje nákupy, takže dochádza k odlevu trhového potenciálu.

V obci je väčší počet pohostinstiev, resp. zariadení občerstvenia a spoločného stravovania (kaviareň, hostince, bufety, reštaurácia...) a tento segment služieb sa neustále rozrastá. Zariadenia sa líšia ponúkaným štandardom a zameraním, viaceré zariadenia (pri hrádzi) sú otvorené len počas letnej turistickej sezóny.

Ďalej sú v obci menšie maloobchodné predajne potravín a spotrebného tovaru. Je tu tiež predaj stavebnín. Väčšia širokosortimentná predajňa chýba.

Spektrum služieb pre obyvateľstvo je veľmi obmedzené – v podstate ho reprezentuje len špecifický segment služieb ako kaderníctvo, kozmetika, skrášľovanie tela.

V poslednom období v obci pribudlo veľa nových služieb, predovšetkým v oblasti športovo-rekreačných aktivít. Tieto sú uvedené v kapitole 2.1.6.

## 2.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

V obci sa nezachovali folklórne tradície, nepôsobí tu žiadna spevácka alebo tanečná skupina, s výnimkou skupiny detských mažoretiek Sunny.

Obec však podporuje rôzne tradičné spoločenské podujatia a snaží sa oživovať niekdajšie tradície. Ťažiskovým podujatím sú dni obce, ktoré sa konajú pravidelne v júni. Dvojdňový program zahŕňa svätú omšu, pietny akt, koncerty a hudobné vystúpenia, súťaže (súťaž vo varení). Podujatie sa uskutočňuje s výraznou finančnou a organizačnou podporou obce. Medzi ďalšie pravidelné podujatia patria: fašiangová zábava so zabíjačkou, majáles, hodové slávnosti, oberačková slávnosť, Silvestrovská zábava.

V obci pôsobia viaceré spoločenské organizácie, vyvíjajúce aktivity aj v kultúrno-spoločenskej oblasti. Jednou z najaktívnejších spoločenských organizácií je klub dôchodcov. Ďalej tu pôsobí Csemadok, OZ Hamuliakovské deti.

Významnou platformou pre kultúrno-spoločenské aktivity je družobná spolupráca s maďarskou obcou Kerekegyháza, ktorá sa rozvíja už od roku 1995, neskôr bola nadviazaná spolupráca aj s blízkymi obcami Rajka (v Maďarsku) a Deutsch Jahrndorf (v Rakúsku).

V obci je moderný objekt kultúrneho domu s kapacitou hlavnej sály 250 miest. Rozsiahla rekonštrukcia pôvodného objektu bola realizovaná v roku 2006 a financovaná z fondov EÚ.

### Evidencia mimovládnych organizácií obce

Názov subjektu / sídlo / predmet činnosti	Právna forma	IČO	Cieľová skupina	Počet členov	Kontakt
HAMIKOVO	OZ	42179220	deti, šport.		
Futbalový klub Šamorín - Hamuliakovo	OZ	42155533	deti, šport.		
OZ Gútor FUN	OZ	42447780	mládež		
OZ Hamuliakovské deti	OZ	30849781	deti		
Športový klub Hamuliakovo	OZ	31815251	šport		

---

### 2.1.9 Bývanie a bytový fond

---

Bytový fond sa sústreďuje prevažne v rodinných domoch. V menšom počte sú zastúpené bytové domy. Objekty rodinných domov majú rôznu vekovú štruktúru. Vývoj počtu bytov zaznamenal v rokoch 1991 – 2001 nárast o 85 rodinných domov, pričom rast sa začal prejavovať až v posledných rokoch, hlavne po roku 2000.

Pri porovnaní s priemernými ukazovateľmi štandardu bývania okresu Senec sa zistilo, že bytový fond v obci Hamuliakovo sa vyznačuje vyšším plošným štandardom, najmä z hľadiska kritéria veľkosti obytnej plochy. V ostatných ukazovateľoch kopíruje okresný priemer (vybavenosť kúpeľňou, ústredným kúrením). Vzhľadom k rýchlemu postupu modernizácie bytového fondu v posledných rokoch a masívnej výstavbe nových rodinných domov možno predpokladať, že uvedené ukazovatele v súčasnosti dosahujú ešte priaznivejšie hodnoty.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 2,43, čo je výrazne pod priemerom SR aj okresu Senec. Skutočná obložnosť je však vyššia, nakoľko časť obyvateľov nie je v obci prihlásená na trvalý pobyt.

Podiel neobývaných bytov predstavuje len necelé 3% z celkového počtu bytov. Ide o mimoriadne nízky počet, navyše väčšina z tohto počtu je využívaná na iné účely (rekreačné, podnikateľské) a len v ojedinelých prípadoch sú tieto objekty neobývané z dôvodu nespôsobilosti na bývanie. Nízky počet neobývaných bytov možno odôvodniť celkovo dobrým stavebno-technickým stavom bytového fondu, ako aj vysokým záujmom o bývanie v obci – preto aj staršie objekty sú odkupované novými vlastníckmi a rekonštruované alebo nahrádzané novými stavbami.

Záujem o byty a stavebné pozemky je v obci veľmi vysoký a intenzita bytovej výstavby sa naďalej zvyšuje. Stavbu rodinných domov realizujú zväčša individuálni stavebníci. V súčasnosti sa v súlade s platným územným plánom obce v znení zmien a doplnkov pripravuje otvorenie viacerých nových stavebných lokalít.

Výhodná poloha, vybudovaná infraštruktúra a stále sa rozširujúca ponuka zariadení občianskej vybavenosti, prostredie s kultúrno-historickými hodnotami a rekreačnými možnosťami predstavujú hlavné faktory atraktívnosti obce ako lokality pre prisťahovanie ďalších obyvateľov.

### Počet domov a bytov

<b>domy spolu</b>	<b>526</b>
trvale obývané domy	502
z toho rodinné domy	464
z toho bytové domy	14
z toho iné	5
neobývané domy	24
<b>byty spolu</b>	<b>608</b>
trvale obývané byty spolu	590
z toho v rodinných domoch	379
z toho v bytových domoch	136
z toho iné	19
neobývané byty spolu	18

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

### Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 a neskôr
19	169	81	149

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

## 2.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra

### Doprava

Obec Hamuliakovo má výhodnú polohu voči hlavným dopravným koridorom medzinárodného významu. Hamuliakovo sa nachádza v priestore južného multimodálneho koridoru SR, ktorý tvorí štátna cesta I. triedy č. I/63 s medzinárodným významom, medzinárodná vodná cesta (Dunaj) a regionálna železničná trať č. 131 Bratislava – Komárno. Súčasne sa nachádza v priaznivom tieni týchto komunikácií, takže zastavané územie obce nie je nadmerne zasiahnuté negatívnymi vplyvmi dopravy ani nie je zaťažované nadmernými tranzitnými jazdami automobilovej dopravy.

Napojenie na nadradený dopravný systém zabezpečuje cesta III. triedy č. III/1056 Dunajská Lužná – Kalinkovo – Hamuliakovo – Šamorín. Na cestu I. triedy sa napája v dvoch bodoch – v Dunajskej Lužnej a Šamoríne. Cesta I. triedy č. I/63 zabezpečuje väzby na sídla vyššej hierarchickej úrovne – predovšetkým na Bratislavu, taktiež Dunajskú Stredú, Komárno a Győr. Cesta je súčasťou medzinárodnej trasy E 575. V posledných rokoch dopravné zaťaženie cesty v úseku Bratislava – Dunajská Lužná presahuje kritické hodnoty – denné



intenzity dopravy dosahujú takmer 40 000 voz./24 hod. Problémom je najmä nerovnomerné rozloženie dopravnej záťaže v priebehu dňa a tvorba rozsiahlych zápch v čase rannej a popoludňajšej dopravnej špičky. To výrazne zhoršuje dopravnú dostupnosť obce, keďže iné spojenie ako prostriedkami individuálnej automobilovej dopravy a verejnej autobusovej dopravy nie je v súčasnosti k dispozícii. Výhľadovo sa plánuje vybudovanie rýchlostnej komunikácie R7 ako súčasť južného cestného ťahu Bratislava – Nové Zámky – Lučenec, ktorá by v danom úseku viedla paralelne s cestou I. triedy.

Spojenie s okresným mestom Senec je len po cestách III. triedy – cez obce Dunajská Lužná a Tomášov, prípadne po ceste II. triedy II/507 Šamorín – Senec.

Po hrádzi vodného diela Gabčíkovo je vedená cyklistická trasa, ktorá má najmä rekreačné využitie. Cyklotrasa je súčasťou medzinárodnej podunajskej cyklotrasy Passau – Wien – Bratislava – Gabčíkovo – Budapešť. Na území SR je cyklotrasa dobudovaná po Komárno. V Hamuliakove sa na ňu napája regionálna cyklotrasa Senec – Hamuliakovo, zabezpečujúca prepojenie na Malokarpatskú cyklotrasu. Cyklotrasa je po obec Dunajská Lužná vedená po starej protipovodňovej hrádzi.

Spojenie s najbližšími mestami Bratislava, Šamorín, ako aj susednými obcami Kalinkovo a Dunajská Lužná zabezpečuje dopravca Slovak Lines, a.s. na linke Bratislava – Dunajská Lužná – Šamorín, Čilistov a Bratislava – Blatná na Ostrove (Gabčíkovo). Počet spojov a ich rozloženie v priebehu dňa a týždňa je dostatočné, vzhľadom k polohe obce na bočnej dopravnej vetve je však omnoho redšie ako autobusové spojenie obcí a miest na hlavných dopravných ťahoch. Pre obec má autobusová doprava kľúčový význam, lebo zabezpečuje spojenie na obce a mestá ktoré sú cieľovými miestami dochádzky za zamestnaním (Bratislava), do škôl rôznych typov (Dunajská Lužná, Šamorín, Bratislava).

Katastrálnym územím železničná trať neprechádza. Najbližšia zastávka na železničnej trati Bratislava – Komárno je medzi Dunajskou Lužnou (resp. Novými Košariskami) a Miloslavovom, 7 km od obce Hamuliakovo.

Nosnou zbernou dopravnou osou obce je prietah cesty III. triedy č. III/1056 zastavaným územím obce. Smerové zakrivenie cesty v strede obce a reťaz križovatiek do istej miery plnia funkciu prvkov upokojujúcich dopravu a znižujúcich rýchlosť dopravných prúdov.

Na túto komunikáciu je napojená sieť obslužných miestnych komunikácií nižšej funkčnej triedy. V centre obce sa napája komunikácia, ktorá ďalej smeruje k vodnému dielu. Komunikácia po realizovaných projektoch úprav a revitalizácie plní funkciu prechádzkovej trasy s viacerými rozšíreniami v podobe námestí (pri obecnom úrade a kultúrnom dome) ako priestorov pre spoločenskú komunikáciu obyvateľov obce.

### **Technická infraštruktúra**

Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečené z celoobecného verejného vodovodu. Voda je akumulovaná v nadzemnom vodojeme. V blízkosti obce sa nachádzajú dva kapacitné vodné zdroje:

- vodný zdroj Šamorín (v katastri mesta Šamorín, smerom na Hamuliakovo; ochranné pásmo siaha do juhovýchodnej časti katastra obce Hamuliakovo)

- vodný zdroj Kalinkovo (v katastri obce Kalinkovo, ochrannými pásmami I. a II. stupňa nezasahuje do katastrálneho územia obce Hamuliakovo)

Tieto vodné zdroje slúžia na zásobovanie mesta Bratislava a ostatných miest západoslovenského regiónu.

Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu vo všetkých uliciach. Splašková kanalizácia je riešená ako gravitačná, s prečerpávacími stanicami. Na uličnú sieť splaškovej kanalizácie nadväzujú hlavné kanalizačné zberače. Splaškové vody sú odvádzané do čistiarne odpadových vôd (ČOV), situovanej v severnej časti katastrálneho územia obce. Z hľadiska technologického vybavenia ide o mechanicko-biologickú čistiareň. Vyčistené odpadové vody sú výtlačným potrubím odvádzané do Hrušovskej zdrže, na jej ľavom brehu. ČOV nepostačovala kapacitným potrebám obce, preto sa realizovalo jej rozšírenie a v súčasnosti zabezpečuje čistenie odpadových vôd aj z obcí Kalinkovo, Dunajská Lužná, Rovinka a Miloslavov. Vzhľadom na prudký rast počtu obyvateľov uvedených obcí ČOV v súčasnosti opäť nepostačuje a bude potrebné jej rozšírenie.

Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečované z elektrickej siete ZSE, a.s. prostredníctvom vonkajšieho kmeňového vedenia VN 22 kV č. 350. Vedenie prechádza pozdĺž severného a východného okraja obce. Z tohto vedenia sú napojené transformačné stanice.

Obec bola kompletne plynofikovaná v roku 1993. Je zásobovaná z vysokotlakového plynovodu DN 300 PN 40 Bratislava – Komárno, prostredníctvom vysokotlakovej prípojky DN100. Prípojka je ukončená regulačnou stanicou. Miestne rozvody plynu v jednotlivých uliciach sú riešené ako strednotlakové.

Územie je veľmi dobre pokryté signálom všetkých mobilných operátorov. Vysielacie zariadenia sú umiestnené v katastrálnom území obce. Obec je pokrytá pevnou telekomunikačnou sieťou s napojením na digitálnu telefónnu ústredňu lokalizovanú v objekte materskej školy. Má dostatočné kapacitné rezervy. Severovýchodným okrajom katastrálneho územia prechádza diaľkový telekomunikačný kábel Dunajská Lužná – Šamorín.

Úroveň technickej infraštruktúry možno v porovnaní s okolitými obcami hodnotiť ako dobrú. Vzhľadom k značnej intenzite územného rozvoja obce Hamuliakovo, ako aj okolitých obcí, ktoré sú naviazané na technickú infraštruktúru obce, sa na rozširovanie kapacity sietí a zariadení technickej infraštruktúry kladú vysoké nároky.

---

## 2.1.11 Prírodné podmienky a životné prostredie

---

### Prírodné podmienky

Obec Hamuliakovo sa nachádza v západnej časti Podunajskej roviny, na Žitnom ostrove. Reliéf je rovinný, s minimálnym kolísaním nadmorskej výšky od 128 do 130 m.n.m., s úklonom v smere toku Dunaja.

Dnešný reliéf je výsledkom mladej tektonickej aktivity, eróznej a hlavne akumuláčnej činnosti Dunaja. Na formovaní reliéfu sa v hlavnej miere podieľali fluvialno-akumulačné procesy, najmä aggradácia, súvisiaca so stratou transportnej schopnosti Dunaja po jeho vyústení z Devínskej brány.

Podložie tvoria mohutné štrkové náplavy Dunaja, na ktorých sa vytvorila kultúrna vrstva. Pôdny kryt tvoria prevažne černozeme a lužné pôdy, ktoré sú mimoriadne úrodné. Pri Dunaji sa ďalej vyskytujú nivné pôdy, ovplyvňované vodným režimom. Vzhľadom k tomu, že ide prevažne o ľahké vysychavé pôdy, sú potenciálne ohrozené veternou eróziou.

Riešené územie patrí do teplej klimatickej oblasti s priemernou teplotou v januári  $> -2^{\circ}\text{C}$  a s priemerným počtom 50 a viac letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu  $25^{\circ}\text{C}$ . Trvanie slnečného svitu vo vegetačnom období je viac ako 1 500 hod. Vegetačné obdobie, charakterizované teplotami nad  $5^{\circ}\text{C}$  trvá priemerne 220 až 250 dní. Priemerná teplota nad  $10^{\circ}\text{C}$  (užšie vegetačné obdobie) je 184 dní v roku. Letné obdobie s teplotou nad  $15^{\circ}\text{C}$  trvá priemerne 125 dní.

Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú od 550 do 580 mm, najvyššie denné úhrny sú 60 – 75 mm. V dlhodobom priemere sa atmosférické zrážky vyskytujú 130 dní v roku. Snehové zrážky sú veľmi premenlivé a málo stabilné. Dĺžka trvania snehovej pokrývky je asi 40 dní, maximálna výška snehovej pokrývky dosahuje 50-60, v priemere je však iba 9 cm.

Veterné pomery súvisia s orografickými podmienkami, ktoré sú príčinou pomerne veľkej veternosti. Prevládajúci smer vetra je zo severozápadu a západu.

Rozhodujúcim vodným tokom je rieka Dunaj – hraničný tok medzi Maďarskom a Slovenskom, ktorý tvorí aj hranicu katastrálneho územia obce Hamuliakovo. Pri budovaní vodného diela Gabčíkovo sa pristúpilo k výstavbe variantu C, v rámci ktorého sa na inundácii v profile Čunovo – Hamuliakovo vybudoval vodný stupeň, pozostávajúci z prehradenia koryta Dunaja – hate, obojstranných ochranných hrádzí, priesakových kanálov.

V minulosti boli v okolí obce početné ramená Dunaja – zväčša nahradené plochou vodného diela, len malá časť reliktov ramien s lužnými lesmi ostala zachovaná. V súčasnosti sú zväčša bez prítoku vody, preto sa uvažuje s ich sprietočením, čím by sa zvýšili vodohospodárske a ekologické hodnoty územia.

V území bola pred vybudovaním vodného diela Gabčíkovo výška hladiny podzemných vôd na úrovni 4 – 5 m pod povrchom. Po vybudovaní vodného diela stúpili podzemné vody o

cca 2,5 m, no napriek tomu ostali vo sfére štrkopieskových náplav pod vrchným pôdnym horizontom.

Územie je odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané. Väčšina pôvodných lužných lesov v katastri obce bola pri výstavbe vodného diela odstránená – na ich mieste sa v súčasnosti nachádza vodná plocha Hrušovskej zdrže. Lesy sa zachovali len v malých torzách pozdĺž vodnej plochy a tvoria len 4,4% z celkovej výmery katastra.

Pôvodné prirodzené lesy sú v súčasnosti druhovo pozmenené, v dôsledku pestovania nepôvodných šľachtených topoľov v lesných porastoch, navyše zachované sú iba ich fragmenty. Napriek tomu ako relatívne prirodzené biotopy predstavujú najcennejšie spoločenstvá. Porasty zachovalých vrbovo-topoľových lesov (tzv. mäkký luh) sa vyznačujú prítomnosťou vlhkomilných a záplavy znášajúcich drevín a bylín. Drevinu reprezentujú najmä vrba biela a krehká, topoľ biely, čierny a sivý, jelša lepkavá a sivá. V krovinnom poschodí sa vyskytuje jelša lepkavá, baza čierna, svíb krvavý, brest väzový. Menšie plochy a línie nelesnej drevinovej vegetácie sa nachádzajú pozdĺž starej hrádze; z hľadiska drevinovej skladby prevláda topoľ, vrba, v suchších polohách s prímесou agátu a jaseňa.

Verejná zeleň typu kompaktnej parkovej úpravy sa v obci nenachádza. Malá plocha so sadovnícky upravenou zeleňou je len pri kostole.

Fauna územia je veľmi rôznorodá. Najvýznamnejšou nízkou zverou sú zajace, bažanty a jarabice. Spomedzi vysokej zveri sa najviac vyskytujú srnce, jelene dunajské a diviaky. Vládncim prvkom živočíšstva je vodné vtáctvo. Sú tu rôzne druhy kačíc, labutí (najmä labuť spevavá), čajok, kormoránov. Vo vodách Dunaja sa vyskytuje veľký počet druhov rýb, napr. zubáč obyčajný, zubáč volžský, hrča obyčajná, karas obyčajný, blatniak tmavý.

### **Ochrana prírody a krajiny**

Celé riešené územie patrí do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Žitný ostrov, vyhlásenej v roku 1978. Ide o rozsiahle územie Podunajskej roviny s prirodzenou akumuláciou podzemných vôd napájaných z Dunaja, ktoré tvorí jednu z najvýznamnejších zásobární pitnej vody v Európe. Jeho južnú hranicu vymedzuje pôvodný tok Dunaja.

Časť územia – vodnej plochy Hrušovskej zdrže spadá do Chránenej krajinskej oblasti (CHKO) Dunajské luhy, vyhlásenej v roku 1998. V území platí druhý stupeň ochrany, súčasne je navrhovaným územím európskeho významu v rámci európskej sústavy chránených území Natura 2000. Do územia zasahuje aj navrhované vtáčie územie – celý slovensko-maďarský úsek Dunaja je medzinárodne významným vtáčím územím. Vodná plocha Dunaja je zapísaná ako mokraď v Ramsarskom zozname.

Významnými ekologickými segmentmi v krajine, ktoré súčasne plnia funkciu prvkov územného systému ekologickej stability sú:

- nadregionálny biokoridor Dunaj, ktorý spája niekoľko biocentier popri toku rieky
- navrhovaný regionálny biokoridor Dunaj – Malý Dunaj – má prepájať dva nadregionálne biokoridory a biocentrum Sobroš, v súčasnosti je len v štádiu návrhu. V katastrálnom území obce Hamuliakovo prechádza poľnohospodárskou krajinou bez plôch lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie.

- regionálne biocentrum Sobroš – predstavuje fragment pôvodného lužného lesa medzi starou dunajskou hrádzou a vodným dielom Gabčíkovo.

### **Stav životného prostredia a environmentálne problémy**

Z hľadiska kvality ovzdušia patrí dotknuté územie k stredne až silne znečisteným oblastiam. Je to spôsobené blízkosťou hlavného mesta, kde je na malom území vysoká koncentrácia zdrojov znečistenia. Hlavný podiel na znečisťovaní oblasti má chemický priemysel, energetika a automobilová doprava. Z monitorovaných škodlivín sa na vysokej úrovni znečisťovania ovzdušia podieľajú najmä NO<sub>x</sub> a značný podiel majú emisie tuhých znečisťujúcich látok. Významná je aj sekundárna prašnosť. S cieľom znížiť podiel znečisťovateľov ovzdušia na kvalitu životného prostredia boli pridelené emisné kvóty oxidu siričitého jednotlivým prevádzkovateľom na dotknutom území. Najvýznamnejším stacionárnym zdrojom znečistenia ovzdušia je petrochemický závod Slovnaft, a.s. Prevádzky podniku sú od obce vzdialené 10 km severozápadne. Lokálnym líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia je automobilová doprava, najmä na ceste I. triedy č. I/63 Bratislava – Šamorín. Množstvo exhalátov rastie v súvislosti s rastom počtu motorových vozidiel.

V obci nie sú zdroje znečistenia ovzdušia – živočíšna výroba vzhľadom k značne zredukovaným kapacitám nepredstavuje výraznejšie zaťaženie. Hodnoty znečisťovania ovzdušia z lokálnych kúrenísk neprekračujú normy prípustných koncentrácií plyných alebo pevných exhalátov v ovzduší.

Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom, je územie dobre prevetrávané, vďaka čomu dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu znečisťujúcich látok.

Kvalita vody prírodného kanála pri Gabčíkove je v triede IV. – silne znečistená voda, kvôli biologickému oživeniu. O jeden stupeň lepšie sú ukazovatele organického znečistenia splaškového a ropného pôvodu – III. trieda, t.j. znečistená voda. Podľa kyslíkového režimu je tok v kategórii veľmi čistá voda, vyhovujúce sú aj základné fyzikálno-chemické ukazovatele (II. trieda). Kvalita vody Dunaja je ovplyvnená najmä bratislavskou aglomeráciou. Napriek tomu je Dunaj oproti ostatným našim tokom relatívne čistý, rádovo o jednu až dve triedy v každom z ukazovateľov, čo je dané veľkým množstvom tečúcej vody a dobrými samočistiacimi schopnosťami toku. Namerané osemročné údaje indikujú klesajúci trend organického zaťaženia v bratislavskom úseku Dunaja, čo je dôsledok podstatného zlepšenia čistenia odpadových vôd v krajinách na hornom toku rieky. Najväčším znečisťovateľom Dunaja lokalizovaným v riešenom území bola čistiareň odpadových vôd v Hamuliakove. Po jej nedávnej rekonštrukcii je však miera znečisťovania minimálna. Znečistenie priesakového kanála nebolo zisťované. Kvalitu vody v kanáli ovplyvňuje najmä poľnohospodárska činnosť.

Dlhodobým plošným znečisťovateľom podzemnej vody v riešenom území je poľnohospodárstvo. Faktorom podporujúcim vznik znečistenia je vysoká priepustnosť pôd a štrko-piesčitého substrátu, ako aj malá hĺbka podzemnej vody pod terénom. Aj po znížení objemov aplikovaných hnojív, ochranných a iných látok v poľnohospodárstve naďalej

pretrvávajú veľkoplošné znečistenie, ktoré sa prejavuje lokálne nadlimitným obsahom niektorých ukazovateľov alebo celoplošne trvalo zvýšenými hodnotami koncentrácií chemických prvkov (dusičnany, dusitany).

Odpad, ktorý nie je nebezpečný, sa ukladá na skládke odpadov v Čukárskej Pake. Prevádzkovateľom skládky je Združenie pôvodcov odpadu Horný Žitný Ostrov so sídlom v Šamoríne. Obec má spracovaný program odpadového hospodárstva. Je zavedený separovaný zber odpadov. Veľkoobjemový odpad, elektronický šrot, pneumatiky, batérie a akumulátory sa zbierajú v pravidelných intervaloch. V obci je zriadený zberný dvor, ktorý už v súčasnosti nevyhovuje. Na území obce sa nachádzajú divoké skládky odpadu, hlavne v lese v medzihrádzovom priestore, v kontakte so zastavaným územím obce.

---

## 2.1.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

---

### Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec hospodári s vyrovnaným rozpočtom. Plánované rozpočtové príjmy aj výdavky na rok 2016 sú vo výške 850 tis. Eur. Pomerne nízke sú výnosy z dane z príjmov poukázané územnej samospráve, ktoré sa na rok 2016 predpokladajú vo výške 360 tis. Eur a tvoria 42% z celkových príjmov. Dôvodom je skutočnosť, že obci sú tieto zdroje prerozdeľované zo štátneho rozpočtu podľa počtu obyvateľov prihlásených v obci na trvalý pobyt, pričom skutočný počet bývajúcich v obci je vyšší. Neprihlásením časti novopristahovaných obyvateľov na trvalý pobyt rozpočet obce ročne prichádza o značné finančné prostriedky.

Značný podiel bežných výdavkov sa vykladá na zabezpečovanie verejnoprospešných služieb a verejnej administratívy. Okrem prevádzky obecného úradu, kultúrneho domu hradí obec aj prevádzku vzdelávacích zariadení (281 tis. Eur), telocvične (15 tis. Eur), kultúrneho domu. Obec však podporuje aj rôzne aktivity v oblasti kultúrneho a spoločenského života – kultúrne podujatia, poskytuje príspevky pre miestne spoločenské organizácie a občianske združenia.



Obec v minulých rokoch získala dotácie a nenávratnú finančnú pomoc zo zdrojov EÚ alebo národných zdrojov na viaceré investičné projekty väčšieho rozsahu (revitalizácia centra obce Hamuliakovo, rekonštrukcia kultúrneho domu, výstavba nájomných bytov, rekonštrukcia zdravotného strediska a komunik. centrum). Vďaka úspešnosti obce pri získavaní grantov a nenávratných finančných príspevkov je pomer vlastných zdrojov (daň z nehnuteľností, miestne poplatky, príjmy z predaja a prenájmu majetku) k cudzím zdrojom (transfery zo štátneho rozpočtu, granty, úvery) veľmi priaznivý. Úverová zaťaženosť obce je primeraná možnostiam plnenia úverových záväzkov. Obec dostala dlhodobý úver na vybudovanie obecných nájomných bytov.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje istý priestor na financovanie rozvojových zámerov. Je však potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

### **Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy**

Obecné zastupiteľstvo má 7 členov. Schôdze sa konajú podľa potreby (v roku 2015 sa konalo 12 zasadnutí OZ). Ustanovená je funkcia zástupcu starostu a hlavného kontrolóra.

Obyvatelia a poslanci vyvíjajú aktivity aj v rámci odborných komisií:

- komisia finančná a pre správu obecného majetku
- komisia pre výstavbu, územné plánovanie a dopravu
- komisia pre rozvoj školstva, vzdelávania a kultúry
- komisia pre zdravotníctvo a sociálne veci a bytová
- komisia na ochranu verejného poriadku a ochranu životného prostredia
- komisia pre rozvoj športu
- komisia pre rozvoj služieb, cestovného ruchu, podnikateľských aktivít a turistiky

V obci bol nedávno zriadený stavebný úrad. Matričný úrad je v Dunajskej Lužnej.

Komunikácia s obyvateľmi sa uskutočňuje prostredníctvom viacerých informačných kanálov:

- webstránka obce ([www.obechamuliakovo.sk](http://www.obechamuliakovo.sk)), je pravidelne aktualizovaná, okrem základných informácií o obci obsahuje aj zápisy a uznesenia z rokovaní OZ, aktuálne informácie)
- informačný občasník obce Hamuliakovský spravodaj, dvojjazyčný, vo farebnom vyhotovení
- obecný rozhlas
- informačné vysielanie káblovej televízie

Obec vydala viaceré propagačné a informačné materiály, niektoré v rámci spoločných aktivít mikroregiónu Pridunajsko a regiónu Podunajsko. Tieto materiály sú cieľené predovšetkým na návštevníkov obce a obec ich distribuuje v miestnom komunikačnom

centre, ako aj na prezentačných akciách a veľtrhoch, na ktorých sa obec pravidelne zúčastňuje pod gesciou Bratislavského samosprávneho kraja.

### 2.1.13 Analýza pripravovaných projektov

V súčasnosti sú projektovo a technicky čiastočne pripravené viaceré investičné projekty, ktoré uvádzame v nasledujúcom tabuľkovom prehľade.

#### Analýza stavu projektovej pripravenosti investícií

Názov investície	Oblasť	Rok začatia	Tech. priprav.	Rok ukonč.	Náklady v EUR	Zdroje financ.
A.1.1 Rozšírenie / výstavba materskej školy	A.		PD	2018	800 000	fondy EÚ
A.1.2 Výstavba / nadstavba základnej školy	A.	2016	PD	2017	600 000	

### 2.1.14 Analýza silných stránok a slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

#### Silné stránky

- atraktívne a pokojné prostredie pre rodinné bývanie
- moderné reprezentačné centrum obce
- nový, dobre vybavený objekt kultúrneho domu
- nízka miera nezamestnanosti a minimálny počet dlhodobo nezamestnaných
- priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva
- pomerne široká ponuka aktivít v oblasti kultúrno-spoločenského života
- fungujúce spoločenské a športové organizácie
- veľmi dobré podmienky pre športovo-rekreačné aktivity
- významné kultúrno-historické pamiatky v obci
- absencia znečisťujúcich prevádzok na území obce
- vybudovaná základná občianska vybavenosť
- zlepšujúca sa demografická situácia, kladný prirodzený prírastok



- fungovanie a úroveň miestnych médií (webstránka, Hamuliakovský spravodaj, káblová televízia)
- dobrý stavebno-technický stav bytového fondu, nízky podiel neobývaných bytov
- priaznivá podnikateľská klíma v obci – rozširujúci sa počet podnikateľských subjektov

### **Slabé stránky**

- nevyhovujúci stav a kapacita školských budov
- minimum pracovných príležitostí v obci a nutnosť dochádzania za prácou
- prekotný stavebný rozvoj obce
- chýbajúce prepojenie nových obytných častí chodníkmi
- zanedbaný les v medzihrádzovom priestore s čiernymi skládkami
- slabá identifikácia obyvateľov s obcou, predovšetkým u novopristaňovaných obyvateľov
- záhradkárska a chatová osada nie je napojená na vodovod a kanalizáciu
- málo zelene v obci a katastri, nízka ekologická stabilita územia
- nedobudovaná infraštruktúra pre cestovný ruch, najmä v pobrežnej zóne vodnej nádrže
- chýbajúce ubytovacie kapacity a zariadenia obchodu

---

## 2.2 Analýza vonkajšieho prostredia

### 2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

---

#### Regionálny kontext

Bratislava a jej mestský región sa nachádza v najhustejšie osídlenej časti podunajského sídelného pásu s 5 mil. obyvateľov, medzi metropolami celoeurópskeho významu – Viedňou a Budapešťou. Bratislavský kraj je regiónom s najväčšou ekonomickou výkonnosťou a motorom ekonomického rozvoja v rámci Slovenska. Región prechádza masívnym suburbanizačným procesom, ktorý sa prejavuje dynamickým rozvojom sídiel v bezprostrednom i vzdialenejšom okolí Bratislavy.

V okolí Bratislavy sa koncentricky zbiehajú hlavné dopravné koridory celoslovenského až medzinárodného významu, tzv. transeurópske multimodálne dopravné koridory: diaľnica D1, železničné trate Bratislava – Košice a Bratislava – Štúrovo a ďalšie dôležité cestné ťahy. Vzhľadom k skutočnosti, že uvedené dopravné koridory obsluhujú takmer celé územie SR, sú už dnes veľmi intenzívne využité, s minimálnymi kapacitnými rezervami.

Bratislavský kraj generuje až 1/4 HDP SR, pričom na celkovom počte obyvateľov SR má podiel iba 11%. V porovnaní výšky HDP na obyvateľa, vyjadrenou v parite kúpnej sily, s priemerom EÚ-27 dosahuje región NUTS II Bratislava 129% priemeru EÚ. Tieto údaje však čiastočne skresľuje fakt, že viaceré podniky nadregionálneho významu s celoštátnou pôsobnosťou majú svoje sídla v Bratislave a ich produkcia je vykazovaná za Bratislavský kraj, preto skutočné HDP Bratislavského kraja je nižšie.

V oblasti zahraničných investícií sa stále väčšina investícií koncentrovala na území Bratislavského kraja. V štruktúre priemyslu podľa ročného obratu dominuje automobilový (Volkswagen) a petrochemický priemysel (Slovnaft).

Pri opise regionálneho kontextu sa sústreďujeme na východnú až juhovýchodnú časť Bratislavského kraja. Okres Senec je jedným z 8 okresov Bratislavského kraja (5 mestských okresov a 3 mimomestské okresy). S počtom obyvateľov 66265 (r. 2011) a rozlohou 361 km<sup>2</sup> je najmenším z 3 okresov, ktoré vznikli rozdelením pôvodného okresu Bratislava-vidiek. Mesto Senec i v súčasnosti plní skôr funkciu satelitu hlavného mesta a aj vo vzťahu k obciam okresu je skôr sekundárnym centrom, pričom niektoré obce nemajú vyhovujúce prepojenie s okresným mestom.

Po období prudkého rastu počtu obyvateľov dochádza v Bratislave od 90. rokov k poklesu počtu obyvateľov. Naopak, prírastky zaznamenávajú okresy Senec, Pezinok a Malacky. Od roku 1998 sú prírastky v týchto okresoch vyššie ako úbytky v mestských okresoch Bratislava I.-V., to znamená, že celkový počet obyvateľov kraja stúpa. Spomedzi okresov Senec, Pezinok a Malacky je najväčší práve prírastok počtu obyvateľov okresu Senec. Vývoj za posledné roky signalizuje rastúcu dynamiku tohto trendu. Tento rast pochádza takmer výlučne z migrácie.

Okolie hlavného mesta bolo v minulosti poľnohospodárskou oblasťou. V štruktúre hospodárstva má poľnohospodárska výroba významné postavenie aj v 2. pol. 20. storočia.

Pre poľnohospodársku výrobu sú v okrese Senec dobré pôdno-klimatické podmienky. Percento zornenia až 94%. Tomu zodpovedá aj vysoká priemerná cena pôdy za 1 ha. Predstavuje takmer 1,6 násobok ceny za 1 ha poľnohospodárskej pôdy za Slovensko a 1,2 násobok za 1 ha ornej pôdy za Slovensko. Podiel poľnohospodárstva na HDP a zamestnanosti však klesá. V uplynulých 25 rokoch bol zaznamenaný výrazný pokles zamestnanosti v sektore poľnohospodárskej výroby. V poľnohospodárstve pretrváva nízka produktivita práce a nízke nominálne mzdy.

Priemyselná výroba sa koncentruje takmer výlučne v Bratislave, v okrese Senec je lokalizovaný elektrotechnický priemysel a strojárstvo, doplnkové odvetvia reprezentujú priemysel stavebných hmôt, drevospracujúci a potravinársky priemysel. V poslednom období sa mesto Senec a jeho okolie stalo významným logistickým uzlom pre kamiónovú dopravu (vo väzbe na diaľnicu).

Bratislavský región zatiaľ poskytuje stabilný počet pracovných príležitostí. Nezamestnanosť v regióne dosahuje relatívne nízke hodnoty, aspoň v porovnaní s priemerom SR. V decembri 2002 bola priemerná miera nezamestnanosti v Bratislavskom kraji na úrovni 8,2%, do decembra 2006 klesla na 5,2%. K 31.12. 2015 dosahuje miera nezamestnanosti v Bratislavskom kraji 5,8%, teda je 2x nižšia ako priemer za SR.

Prevládajúcim zamestnaneckým sektorom v bratislavskom regióne je sektor služieb (terciárny sektor), kde pracuje takmer 80% zamestnancov. V rámci regiónu je problémom nerovnomerné rozmiestnenie pracovných príležitostí, ktoré sa koncentrujú v Bratislave. Získanie pracovného miesta je teda podmienené ochotou denne dochádzať za prácou.

### **Lokálny kontext**

Na základe administratívneho členenia z roku 1996 bola obec Hamuliakovo zaradená do Bratislavského kraja, okresu Senec. Predtým bola súčasťou okresu Bratislava – vidiek, do r. 1960 súčasťou okresu Šamorín.

Hamuliakovo leží v južnej, podunajskej časti okresu Senec, ktorá je od severnej časti okresu takmer úplne oddelená. Do podunajskej časti okresu Senec patria tiež obce Kalinkovo, Dunajská Lužná, Rovinka, Miloslavov. Funkciu strediska osídlenia pre tieto obce plní Dunajská Lužná. Uvedené obce tvoria spolu s mestskou časťou Podunajské Biskupice juhovýchodný sídelný rozvojový pás Bratislavského regiónu, ktorý má silné koncentrické väzby na jadro regiónu – Bratislavu.

Obec má výhodný polohový potenciál obce vo vzťahu k ťažisku osídlenia nadregionálneho významu (Bratislavský región) vo vzdialenosti 15 km od Bratislavy. Už v súčasnosti plní funkciu obytného satelitu Bratislavy a v budúcnosti sa očakáva ďalšie posilňovanie tohto trendu. Významné sú aj väzby na centrum osídlenia regionálneho významu – mesto Šamorín (5 km), ktoré sa však s rastúcou orientáciou ekonomických väzieb na Bratislavu oslabujú. Zriadením okresu Senec sa vytvorili administratívne väzby na mesto Senec, vzdialené až 28 km od Hamuliakova, napriek tomu, že tieto väzby nie sú historicky podmienené ani dopravné väzby nie sú optimálne.

Obec leží v záujmovom území Bratislavy, s výhodným dopravným napojením, ale na

vedľajšom dopravnom ťahu. V blízkosti sú vedené dôležité dopravné koridory – hlavný južný cestný ťah medzinárodného významu, medzinárodná vodná cesta a medzinárodná podunajská cyklistická trasa.

Obec Hamuliakovo sa podľa počtu obyvateľov zaraďuje medzi stredne veľké obce. Výmera katastrálneho územia obce je 1095 ha a susedí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú. Šamorín
- k.ú. Čunovo (mestská časť Bratislavy)
- k.ú. Dunajská Lužná
- k.ú. Kalinkovo
- štátna hranica s Maďarskou republikou (krátky úsek vedúci stredom starého koryta Dunaja)

Časť katastrálneho územia obce Hamuliakovo sa nachádza na pravom brehu vodnej zdrže Hrušov, kde je situovaný areál vodných športov – divoká voda a múzeum moderného umenia Danubiana. Toto územie je dopravne neprístupné z katastra obce – prístup je možný len z mestskej časti Čunovo a z obcí Dobrohoš a Vojka nad Dunajom.

Obec Hamuliakovo vzhľadom k počtu obyvateľov a blízkosti väčších obcí nemá vlastné záujmové územie, ale je súčasťou záujmového územia obce Dunajská Lužná, resp. Bratislavy. Z hľadiska lokálnych medzisídlných väzieb sú najintenzívnejšie väzby na susednú obec Kalinkovo. Ide o obec rovnakej veľkostnej kategórie a súčasne je najbližším sídlom (2 km). Intenzívny územný rozvoj oboch obcí smeruje k ich postupnému urbanistickému zrastaniu.

Medzisídlné vzťahy v segmente východného okolia Bratislavy sa začínajú zintenzívňovať až začiatkom 90. rokov, keď vzniká regionálne združenie obcí podunajskej oblasti (Podunajsko) so sídlom v Rovinke. Združenie tvorí 34 obcí, medzi nimi aj Hamuliakovo. Pokrýva takmer všetky obce okresu Senec a niekoľko obcí okresu Dunajská Streda. Aktivity združenia Podunajsko sa zameriavali na rozvoj a koordináciu rekreačných aktivít (plán rozvoja rekreačnej zóny Podunajsko), neskôr sa orientovali najmä na oblasť odpadového hospodárstva. Okrem kooperačných tendencií však možno pozorovať aj rast konkurencie medzi obcami, predovšetkým pokiaľ ide o získavanie investícií a stavebné aktivity.

Významným impulzom pre spoluprácu obcí južnej časti okresu Senec, ktoré v minulosti boli spádovým územím obce Dunajská Lužná ako strediska miestneho významu, bolo založenie mikroregiónu Pridunajsko v roku 1998. Ide o združenie 5 obcí – Dunajská Lužná, Rovinka, Miloslavov, Kalinkovo a Hamuliakovo. Ťažiskom spolupráce sú aktivity v cestovnom ruchu – využitie jazier v Rovinke a Dunajskej Lužnej, vodnej nádrže pri Hamuliakove a Kalinkove, prevádzka múzea histórie Podunajska v Miloslavove, organizovanie spoločných kultúrnych a športových aktivít.

## 2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

### Príležitosti

- poloha v dynamicky sa rozvíjajúcej Bratislavskej aglomerácii
- výhodná poloha v blízkosti hlavného mesta Bratislava
- vybudovanie rýchlostnej cesty R7
- poloha pri Hrušovskej vodnej nádrži s významným potenciálom rozvoja rekreácie
- poloha na medzinárodných dopravných koridoroch alternatívnej dopravy – medzinárodná vodná cesta, cykloturistická trasa
- dostatok pracovných príležitostí v regióne
- dostatok súkromného finančného kapitálu pre rozvojové procesy
- predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce
- fungujúce štruktúry medziobecnej spolupráce v rámci mikroregiónov
- medzinárodná spolupráca a intenzívne výmenné vzťahy s obcami v Maďarsku a Rakúsku

### Ohrozenia

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov
- zhoršenie dostupnosti obce v dôsledku preťaženia komunikácií
- hrozba fluktuácie a prechodnosti pobytu obyvateľov
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
- znižovanie výmery ornej pôdy a narastanie tlakov na životné prostredie v dôsledku príliš dynamického stavebného rozvoja
- rast cien pozemkov, nehnuteľností a riziko pozemkových špekulácií
- odlev trhového potenciálu v oblasti obchodu do veľkokapacitných nákupných centier v Bratislave
- znižovanie miery sociálnej kohézie medzi rôznymi sociálnymi skupinami v dôsledku prisťahovania vyšších príjmových skupín obyvateľov a nebezpečie z toho vyplývajúcich konfliktov
- zánik vidieckeho rázu obce a presadzovanie mestského životného štýlu

- minimálne možnosti obce na získanie prostriedkov z fondov EÚ
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy

---

## 2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

---

V tejto podkapitole sú obsiahnuté z predchádzajúcich analýz vyplývajúce závery v podobe syntéz. Sú medzikrokom medzi analýzami a tvorbou stratégie. Ich podstatou je vyhodnotenie a sumarizácia analytického materiálu s cieľom odvodiť z nich kľúčové piliere stratégie, problémové okruhy, ktorým je nutné venovať pozornosť.

Ide o nasledovné syntetizujúce analýzy:

- SWOT analýza (s priradením bodových hodnôt jednotlivým položkám)
- STEEP analýza
- analýza problémov a možných rizík

---

### 2.3.1 SWOT analýza

---

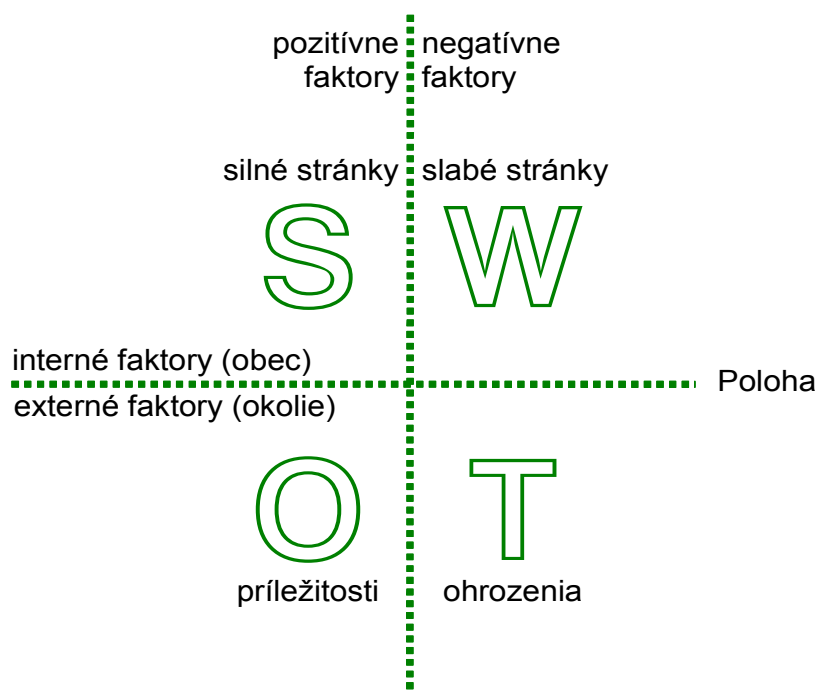
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

## Princíp SWOT analýzy



Zdroj: vlastné spracovanie

### Silné stránky (S)

<b>S1</b> atraktívne a pokojné prostredie pre rodinné bývanie	5
<b>S2</b> moderné reprezentačné centrum obce	5
<b>S3</b> nový, dobre vybavený objekt kultúrneho domu	5
<b>S4</b> nízka miera nezamestnanosti a minimálny počet dlhodobo nezamestnaných	5
<b>S5</b> priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva	4
<b>S6</b> pomerne široká ponuka aktivít v oblasti kultúrno-spoločenského života	4
<b>S7</b> fungujúce spoločenské a športové organizácie	3
<b>S8</b> veľmi dobré podmienky pre športovo-rekreačné aktivity	3
<b>S9</b> významné kultúrno-historické pamiatky v obci	3
<b>S10</b> absencia znečisťujúcich prevádzok na území obce	3
<b>S11</b> vybudovaná základná občianska vybavenosť	2
<b>S12</b> zlepšujúca sa demografická situácia, kladný prirodzený prírastok	2
<b>S13</b> fungovanie a úroveň miestnych médií (webstránka, Hamuliakovský spravodaj, káblová televízia)	2
<b>S14</b> dobrý stavebno-technický stav bytového fondu, nízky podiel neobývaných bytov	1
<b>S15</b> priaznivá podnikateľská klíma v obci – rozširujúci sa počet podnikateľských subjektov	1

### **Slabé stránky (W)**

<b>W1</b> nevyhovujúci stav a kapacita školských budov	5
<b>W2</b> minimum pracovných príležitostí v obci a nutnosť dochádzania za prácou	4
<b>W3</b> prekotný stavebný rozvoj obce	4
<b>W4</b> chýbajúce prepojenie nových obytných častí chodníkmi	3
<b>W5</b> zanedbaný les v medzihrádzovom priestore s čiernymi skládkami	3
<b>W6</b> slabá identifikácia obyvateľov s obcou, predovšetkým u novopristaňovaných obyvateľov	3
<b>W7</b> záhradkárska a chatová osada nie je napojená na vodovod a kanalizáciu	2
<b>W8</b> málo zelene v obci a katastri, nízka ekologická stabilita územia	2
<b>W9</b> nedobudovaná infraštruktúra pre cestovný ruch, najmä v pobrežnej zóne vodnej nádrže	1
<b>W10</b> chýbajúce ubytovacie kapacity a zariadenia obchodu	1

### **Príležitosti (O)**

<b>O1</b> poloha v dynamicky sa rozvíjajúcej Bratislavskej aglomerácii	5
<b>O2</b> výhodná poloha v blízkosti hlavného mesta Bratislava	5
<b>O3</b> vybudovanie rýchlostnej cesty R7	5
<b>O4</b> poloha pri Hrušovskej vodnej nádrži s významným potenciálom rozvoja rekreácie	4
<b>O5</b> poloha na medzinárodných dopravných koridoroch alternatívnej dopravy – medzinárodná vodná cesta, cykloturistická trasa	4
<b>O6</b> dostatok pracovných príležitostí v regióne	3
<b>O7</b> dostatok súkromného finančného kapitálu pre rozvojové procesy	3
<b>O8</b> predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce	2
<b>O9</b> fungujúce štruktúry medziobecnej spolupráce v rámci mikroregiónov	2
<b>O10</b> medzinárodná spolupráca a intenzívne výmenné vzťahy s obcami v Maďarsku a Rakúsku	1



### **Ohrozenia (T)**

<b>T1</b> nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov	5
<b>T2</b> zhoršenie dostupnosti obce v dôsledku preťaženia komunikácií	5
<b>T3</b> hrozba fluktuácie a prechodnosti pobytu obyvateľov	4
<b>T4</b> konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy	4
<b>T5</b> odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce	4
<b>T6</b> znižovanie výmery ornej pôdy a narastanie tlakov na životné prostredie v dôsledku príliš dynamického stavebného rozvoja	3
<b>T7</b> rast cien pozemkov, nehnuteľností a riziko pozemkových špekulácií	3
<b>T8</b> odlev trhového potenciálu v oblasti obchodu do veľkokapacitných nákupných centier v Bratislave	3
<b>T9</b> znižovanie miery sociálnej kohézie medzi rôznymi sociálnymi skupinami v dôsledku prisťahovania vyšších príjmových skupín obyvateľov a nebezpečie z toho vyplývajúcich konfliktov	2
<b>T10</b> zánik vidieckeho rázu obce a presadzovanie mestského životného štýlu	2
<b>T11</b> minimálne možnosti obce na získanie prostriedkov z fondov EÚ	2
<b>T12</b> časté a neprehľadné zmeny legislatívy	1

---

### 2.3.2 STEEP analýza

---

STEER analýza je analýzou jednotlivých častí vonkajšieho prostredia, ktoré majú vplyv na daný subjekt, t.j. na obec. Analyzované sú faktory spoločenské – sociálne, demografické, hodnotové (S), technologické (T), ekonomické (E), ekologické (E), politické (P). Podstatou je ujasniť si, ktoré vonkajšie faktory, ktoré obec väčšinou vôbec nemôže ovplyvniť, majú na ňu významný vplyv.

#### STEER analýza obce

Faktory	
Spoločenské	<ul style="list-style-type: none"><li>- demografické zmeny</li><li>- zmeny postojov a správania populácie</li><li>- zmeny preferencií zákazníkov</li></ul>
Technologické	<ul style="list-style-type: none"><li>- úroveň technológie poskytovateľa</li><li>- dostupná / využívaná technológia</li><li>- technológie pre kontakt s verejnosťou</li></ul>
Ekonomické	<ul style="list-style-type: none"><li>- nové príležitosti a investori</li><li>- dodatočné finančné zdroje</li><li>- vplyv daňovej politiky</li></ul>
Ekologické	<ul style="list-style-type: none"><li>- dopady investičných projektov na životné prostredie</li><li>- environmentálna politika</li><li>- podpora tvorby a ochrany životného prostredia</li></ul>
Politické	<ul style="list-style-type: none"><li>- vládne sektorové politiky</li><li>- legislatíva</li><li>- zmeny centrálnej vlády</li><li>- zmeny vo vedení obce a v samosprávnom orgáne</li></ul>

---

---

### 2.3.3 Analýza problémov a možných rizík

---

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

### Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie	PD	dodatočné náklady	10%
	problémy pri verejnom obstarávaní	legislatíva		20%
	poruchovosť systémov	technológia		20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziľudské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

### Analýza príčin a dôsledkov problémov

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny).

V prípade daného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- rozsiahle dopravné zápchy na ceste do Bratislavy najmä v ranej a popoludňajšej špičke → následok: zhoršovanie dopravnej dostupnosti obce, rast zaťaženia životného prostredia, značné časové straty a náklady pre obyvateľov pri cestovaní za prácou, úbytok voľnočasových aktivít obyvateľov a sociálnych kontaktov miestnej komunity
- nedostatočná kapacita a nepriaznivý stavebnotechnický stav niektorých budov občianskej vybavenosti – základná škola, materská škola → následok: problém s umiestnením všetkých detí; odlev detí do okolitých obcí
- neupravený medzihrádzový priestor a pobrežná zóna vodného diela → následok: spomalenie rozvoja cestovného ruchu, živelnosť rekreačných aktivít
- nízka ekologická stabilita územia → následok: vyššia pravdepodobnosť výskytu živelných pohrôm, vyčerpanie ekologických potenciálov krajiny, obmedzené možnosti pre rekreáciu v krajine
- chýbajú niektoré služby a obchodné prevádzky → následok: obyvatelia nakupujú mimo obce (odlev trhového potenciálu), nutnosť cestovania za službami a nákupmi
- málo pracovných príležitostí v obci → následok: nutnosť dochádzania za prácou, uvoľňovanie sociálnych väzieb obyvateľov na obec a znižovanie súdržnosti miestnej komunity

- prisťahovanie značného počtu nových obyvateľov → následok: nízka miera komunikácie medzi pôvodnými a prisťahovanými obyvateľmi, znižovanie miery sociálnej kohézie medzi rôznymi sociálnymi skupinami
- problém nových obyvateľov neprihlásených na trvalý pobyt v obci → následok: deficit príjmov obecného rozpočtu (potrebných na zabezpečovanie základných služieb – údržbu komunikácií, odvoz odpadu, verejné osvetlenie a pod.)
- otváranie veľkého počtu nových stavebných lokalít → následok: úbytok kvalitnej poľnohospodárskej pôdy a narastanie tlakov na životné prostredie, problémy pri zabezpečení dostatočných kapacít technickej a dopravnej infraštruktúry
- nedostatočné spojenie verejnou dopravou → následok: rast individuálnej automobilovej dopravy a s tým súvisiaci rast znečistenia a zhoršovanie dopravnej dostupnosti
- chýbajú niektoré služby a obchodné prevádzky → následok: obyvatelia nakupujú mimo obce (odlev trhového potenciálu), nutnosť cestovania za službami a nákupmi
- chýbajúce ubytovacie kapacity → následok: krátkodobosť pobytu návštevníkov a nižšie výnosy z cestovného ruchu
- chýbajúce chodníky pozdĺž hlavnej cesty do nového obytného satelitu → následok: riziko dopravných kolízií

---

### 2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk

---

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity. V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**. Kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze. Tieto faktory predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť orientovaná na využitie výhod vyplývajúcich zo silných stránok obce, a to predovšetkým polohy v blízkosti Bratislavy a v bezprostrednom kontakte s vodnou nádržou.

---

## 3. Strategická časť

### 3.1 Strategická vízia

---

Stratégiu rozvoja obce Hamuliakovo reprezentuje celková vízia obce naznačujúca ideál rozvoja do budúcnosti. Strategická vízia predstavuje ekvivalent globálneho cieľa. Má podobu motto – výroku opisujúceho ideálny cieľový stav ku koncu výhľadového obdobia (r. 2025).

#### Vízia obce Hamuliakovo

---

---

***„Hamuliakovo sa stane významnou lokalitou prímestskej rekreácie v okolí Bratislavy, bude nielen atraktívnym miestom pre prímestské bývanie, ale bude poskytovať aj široké spektrum služieb a podujatí pre obyvateľov, technická a dopravná infraštruktúra bude komplexne vybudovaná v celej obci a prispôsobí sa rastúcim kapacitným nárokom.“***

---

---

---

### 3.2 Návrh a opis stratégie

---

Stratégia rozvoja obce Hamuliakovo stavia na využití silných stránok a príležitostí (generická stratégia SO).

Aby obec svoje rozvojové šance čo najlepšie využila a pritom nestratila svoj vidiecky charakter a identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí:

- A. Investície do základnej infraštruktúry
- B. Rozvoj bývania, podnikania a služieb pre obyvateľov
- C. Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športových aktivít

Nadalej je potrebné zvyšovať štandard infraštruktúry a odstraňovať jej deficity. Kvalitná a všestranne rozvinutá technická, dopravná a sociálna infraštruktúra je určujúcim faktorom kvality života a spokojnosti obyvateľov. Je tiež základnou podmienkou lokalizačných rozhodnutí súkromného sektora z hľadiska rôznych druhov podnikania a cestovného ruchu. Celkový stav infraštruktúry v obci Hamuliakovo možno hodnotiť v porovnaní s inými obcami ako nadpriemerný – v celej obci sú kompletne vybudované všetky inžinierske siete, vrátane kanalizácie. Za predpokladu pokračovania dynamického rastu obce a zvyšovania intenzity výstavby nových obytných štvrtí je veľmi dôležitou úlohou úmerné zvyšovanie kapacity inžinierskych sietí, ako aj rozširovanie pokrytia inžinierskymi sieťami v novootváraných stavebných obvodoch – v dostatočnom predstihu pred novou výstavbou. Analogické požiadavky sa týkajú aj výstavby obslužných komunikácií a pokračovania revitalizácie ťažiskových komunikačných osí obce v zmysle pripravovaných projektov, ktoré by prispeli k vytvoreniu atraktívnych verejných priestorov s možnosťami pre kontakty a spoločenský život obyvateľov.

Značným problémom, ktorý môže rozvoj obce a jej atraktivitu pre prímestské bývanie v budúcnosti výrazne obmedziť, je ďalšie zhoršovanie dopravného spojenia obce s Bratislavou v dôsledku dopravných kolapsov a preťaženia cesty I/63. Riešenie by mala priniesť výstavba rýchlostnej cesty R7, ako aj zavedenie alternatívnej dopravy – lodnej linky po Dunaji.

Viacere zariadenia občianskej vybavenosti (kultúrny dom, obecný úrad, telocvičňa) sa obci podarilo rekonštruovať, resp. vybudovať s pomocou finančnej podpory z fondov EÚ. Aktuálnou úlohou ostáva riešenie nevyhovujúceho stavu vzdelávacích zariadení – materskej školy a základnej školy. V budúcnosti, vzhľadom na demografický vývoj by sa malo viac pozornosti venovať sociálnym službám pre poproduktívnu zložku obyvateľstva – zriadením domova dôchodcov alebo denného stacionára.

V obci je už v súčasnosti pomerne široká ponuka rôznych komerčných prevádzok služieb, ktoré začali pribúdať najmä v poslednom období. Väčšina z nich sa však zameriava na segment cestovného ruchu (pohostinské a reštauračné prevádzky), isté rezervy sú v ponuke bežných služieb a obchodov pre miestnych obyvateľov. V oblasti podnikania je predovšetkým potrebné podporovať rozvoj služieb a maloobchodných prevádzok, vrátane komerčne menej lukratívnych služieb. Pre tieto účely sa odporúča zvážiť vytvorenie systému podporných opatrení nefinančného charakteru. Vhodné by bolo tiež podporiť vznik integrovaného zariadenia obchodu, ktoré by kvalitou služieb a rozsahom ponuky bolo schopné konkurovať veľkokapacitným zariadeniam obchodu v Bratislave. Rast počtu obyvateľov prinesie aj zväčšenie trhového priestoru pre nové prevádzky komerčných služieb a obchodu.

Hamuliakovo, podobne ako okolité obce v suburbánnom pásme Bratislavy, sa stalo atraktívnou lokalitou pre usídlenie obyvateľov mesta, ktorí tu hľadajú pokojné prostredie pre rodinné bývanie bokom od ruchu veľkomesta. Individuálnu bytovú výstavbu však realizujú väčšinou vyššie príjmové skupiny. Tým sa zvyšuje cenová hladina nehnuteľností a pre pôvodných obyvateľov sa dostupnosť nového bývania znižuje – to sa týka najmä mladých rodín. Pre ich stabilizáciu v obci sa odporúča pokračovať v úspešných projektoch výstavby nájomných bytových domov ako štartovacieho bývania.

V dôsledku presadzovania moderného životného štýlu, charakteristického rastom individualizmu, ako aj v následkom prílevu nových obyvateľov do obce a masovej každodennej odchádzky väčšiny obyvateľov za prácou mimo obce, hrozí znižovanie záujmu obyvateľov o dianie v obci a ich identifikácia s obcou. Je preto potrebné usilovať sa o zvyšovanie prestíže a hrdosti obyvateľov na obec, v ktorej žijú. To je možné dosiahnuť opatreniami rôzneho druhu, ktoré už sčasti boli úspešne implementované - napríklad zlepšovaním vzhľadu obce, poriadaním väčších kultúrnych, či športových podujatí.

Z hľadiska aktívnej podpory rozvojovej stratégie je potrebné zamerať sa aj na ďalšie zhodnocovanie potenciálov cestovného ruchu, zlepšovanie jeho materiálno-technickej základne, skvalitňovanie služieb a koordináciu jednotlivých aktivít. Obec Hamuliakovo sa vyznačuje jedinečným potenciálom rozvoja cestovného ruchu viazaného na vodnú plochu vodného diela Gabčíkovo. Faktorom, ktorý tento potenciál môže výrazne podporiť, je

blízkosť obce k Bratislave, čo môže zabezpečiť dostatočný záujem rekreantov.

Potenciál zatiaľ nie je dostatočne využitý, hoci v poslednom období sa ponuka pre športové aktivity rozšírila. Dôležitou úlohou bude koordinácia rozvojových aktivít a preferencia takých projektov a zámerov, ktoré najlepšie využijú plochy v medzihrádzovom priestore a kontaktnej zóne s vodnou plochou. Vo väzbe na vodnú plochu sa rozvíjajú vodné športy – ponuku je vhodné rozšíriť o ďalšie atraktívne športy – vodné lyžovanie, športový rybolov, vodnú turistiku – pre tieto účely je možné využiť nielen plochy vodnej nádrže, ale aj priesakového kanála. Uvedené aktivity by sa mali navzájom koordinovať aj vo vzťahu k požiadavkám ochrany prírody (CHKO, vtáčie územie). Postupne by sa malo rozširovať aj spektrum služieb, ktoré môžu podporiť záujem návštevníkov o dlhodobšie / pravidelné rekreačné pobyty. Z tohto hľadiska je potrebné budovanie nových ubytovacích kapacít rôzneho druhu a štandardu – od hotelového ubytovania až po ubytovanie v bungalovoch, táborisku.

Okrem budovania fyzickej infraštruktúry pre cestovný ruch je vhodné podporovať organizačné štruktúry, ktoré budú ďalej propagovať aktivity v oblasti cestovného ruchu a turistiky (pešej, cyklistickej, vodnej). Obec a rekreačná zóna by nemali stratiť vidiecky kolorit – je vhodné podporiť ho tradičnými aktivitami v oblasti agroturistiky, revitalizovať zvyšky prírodného prostredia, ktoré sú pamiatkou na niekdajšiu krajinu dunajských ramien a lužných lesov. Rozvoj cestovného ruchu by prinieslo aj zlepšenie dopravnej dostupnosti alternatívnou lodnou dopravou z Bratislavy i z protihľadáneho brehu vodnej nádrže, kde sa nachádza komplexnejšie vybudované rekreačné centrum (areál vodných športov Čunovo, galéria Danubiana). Rozvoj rekreačných aktivít však závisí predovšetkým od zámerov a investičnej aktivity súkromného sektora, preto ich obec môže ovplyvniť z väčšej časti iba nepriamo. Pamätať treba aj na každodenné športové aktivity miestnych obyvateľov – nadštandardné možnosti poskytuje športová, squashová i hokejová hala, futbalové ihrisko – tieto možnosti je vhodné doplniť vybudovaním viacúčelového ihriska.

### 3.3 Strategické ciele

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 3 vytypované prioritné oblasti. Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

#### Hierarchia strategických cieľov a opatrení

##### Vízia obce Hamuliakovo

„Hamuliakovo sa stane významnou lokalitou prímestskej rekreácie v okolí Bratislavy, bude nielen atraktívnym miestom pre prímestské bývanie, ale bude poskytovať aj široké spektrum služieb a podujatí pre obyvateľov, technická a dopravná infraštruktúra bude komplexne vybudovaná v celej obci a prispôsobí sa rastúcim kapacitným nárokom.“

Prioritná oblasť A		Prioritná oblasť B		Prioritná oblasť C	
Investície do základnej infraštruktúry		Rozvoj bývania, podnikania a služieb pre obyvateľov		Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športových aktivít	
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.1	Opatrenie A.2	Opatrenie B.1	Opatrenie B.2	Opatrenie C.1	Opatrenie C.2
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.3	Opatrenie A.4	Opatrenie B.3	Opatrenie B.4	Opatrenie C.3	Opatrenie C.4
Cieľ					
Opatrenie B.5					

#### Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu verejných budov

- Opatrenie A.1 Stavebné investície do sociálnej vybavenosti

Cieľ: Kompletne dobudovaná technická infraštruktúra

- Opatrenie A.2 Investície do technickej infraštruktúry

Cieľ: Kompletne dobudovaná dopravná infraštruktúra

- Opatrenie A.3 Investície do dopravnej infraštruktúry

Cieľ: Vyriešenie problému dopravnej dostupnosti obce

- Opatrenie A.4 Podpora alternatívnej dopravy



### **Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť B – Rozvoj bývania, podnikania a služieb pre obyvateľov**

Cieľ: Koordinovaný rozvoj výstavby v obci

- Opatrenie B.1 Podpora a koordinácia výstavby v obci

Cieľ: Moderná a kvalitná správa dynamicky sa rozvíjajúcej obce

- Opatrenie B.2 Rozšírenie služieb obecného úradu

Cieľ: Pracovné príležitosti v moderných miestnych podnikoch

- Opatrenie B.3 Podpora miestneho podnikania

Cieľ: Širšie spektrum komerčných služieb a obchodu

- Opatrenie B.4 Podpora služieb pre obyvateľov a obchodu

Cieľ: Aktívny a pestrý kultúrno-spoločenský život

- Opatrenie B.5 Podpora kultúrno-spoločenských aktivít

### **Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť C – Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športových aktivít**

Cieľ: Atraktívne možnosti pre športové aktivity

- Opatrenie C.1 Dobudovanie infraštruktúry pre športové aktivity

Cieľ: Atraktívne a harmonické krajinné prostredie

- Opatrenie C.2 Revitalizácia a úpravy krajinných prvkov

Cieľ: Dostatočná a diverzifikovaná ponuka ubytovania pre rekreantov

- Opatrenie C.3 Podpora vzniku ubytovacích zariadení

Cieľ: Aktívne organizačné štruktúry vo vidieckom cestovnom ruchu

- Opatrenie C.4 Rozvoj aktivít vidieckeho cestovného ruchu

---

## 4. Programová časť

### 4.1 Návrh opatrení a aktivít

---

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobej a abstraktnejšej ponímanej stratégii žiaduci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- opatrenia – predstavujú vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každej aktivite/projektu je pripojená charakteristika (v podobe tabuľkového formulára), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis – zahŕňajúci opis stavu pred realizáciou a opis výstupov / výsledkov, t.j. čo sa má projektom dosiahnuť
- určenie zodpovedného subjektu (garanta), prípadne aj kontaktnej osoby a spolupracujúcich subjektov
- obdobie realizácie
- väzba na cieľ – odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie strategických cieľov
- prehľad užívateľov – cieľových skupín, ktoré budú profitovať z realizácie projektu / aktivity
- merateľné ukazovatele – v podobe merateľných indikátorov úspešnosti – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- prehľad rizík – možných ohrození realizácie projektu / aktivity
- špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu - len v prípade zložitejších projektov / aktivít
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom)
- určenie spôsobu financovania
- ostatné údaje – napr. zmluvné podmienky, poznámky

**Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí**

<b>Opatrenie</b>	<b>Projekt / Aktivita</b>	<b>Prioritná oblasť</b>
A.1 Stavebné investície do sociálnej vybavenosti	A.1.1 Rozšírenie / výstavba materskej školy A.1.2 Výstavba / nadstavba základnej školy A.1.3 Zriadenie viacúčelového objektu s centrom sociálnych služieb	A – Investície do základnej infraštruktúry
A.2 Investície do technickej infraštruktúry	A.2.1 Zriadenie nového zberného dvora s kompostoviskom A.2.2 Vybudovanie infraštruktúry zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania v záhradkárskej osade a rekreačnej oblasti A.2.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách	
A.3 Investície do dopravnej infraštruktúry	A.3.1 Rekonštrukcia vozoviek v existujúcich uliciach A.3.2 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových stavebných lokalitách A.3.3 Dobudovanie chodníkov A.3.4 Vybudovanie výbočísk na autobusových zastávkach	
A.4 Podpora alternatívnej dopravy	A.4.1 Zavedenie vodného autobusu do Bratislavy	
B.1 Podpora a koordinácia výstavby v obci	B.1.1 Obstaranie územného plánu zóny Horná vršina a Ostrovná B.1.2 Obstaranie nového územného plánu obce B.1.3 Výstavba nájomných bytov B.1.4 Asistenčné služby motivujúce k prihláseniu na trvalý pobyt B.1.5 Spolupráca s investormi bytovej výstavby a prevádzkovateľmi inžinierskych sietí	B – Rozvoj bývania, podnikania a služieb pre obyvateľov
B.2 Rozšírenie služieb obecného úradu	B.2.1 Nová organizačná štruktúra obecného úradu B.2.2 Zriadenie stavebného úradu v obci	
B.3 Podpora miestneho podnikania	B.3.1 Reštrukturalizácia starých výrobných areálov B.3.2 Vytvorenie novej zóny progresívnej výroby	
B.4 Podpora služieb pre obyvateľov a obchodu	B.4.1 Podpora vzniku kapacitného zariadenia obchodu B.4.2 Podpora vzniku nových komerčných služieb B.4.3 Miestny trh s domácimi produktmi B.4.4 Pasportizácia služieb	
B.5 Podpora kultúrno-spoločenských aktivít	B.5.1 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života B.5.2 Usporiadanie kultúrneho podujatia sezóny	

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
C.1 Dobudovanie infraštruktúry pre športové aktivity	C.1.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska C.1.2 Doplnenie siete cyklotrás C.1.3 Doplnenie informačného systému cestovného ruchu C.1.4 Úprava pláže pre letnú rekreáciu C.1.5 Požičovne športových potrieb	C – Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športových aktivít
C.2 Revitalizácia a úpravy krajinných prvkov	C.2.1 Revitalizácia bývalého Hamuliakovského ramena C.2.2 Revitalizácia a vyčistenie zvyšku lužného lesa v medzihrádzovom priestore C.2.3 Úprava a údržba zelene na verejných priestranstvách	
C.3 Podpora vzniku ubytovacích zariadení	C.3.1 Rozšírenie ubytovacích zariadení s celoročnou prevádzkou C.3.2 Vybudovanie tábora s bungalovmi C.3.3 Vytvorenie siete ubytovania na súkromí	
C.4 Rozvoj aktivít vidieckeho cestovného ruchu	C.4.1 Založenie turistického / vodáckeho oddielu C.4.2 Organizovanie turistických pochodov, splavov, rybárskych pretekov	

### Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu. Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom. Za ukazovateľ výstupu možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.). Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, realizované, zriadené. Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny.

Pre jednotlivé opatrenia stanovujeme prevažne ukazovatele výsledku. Projekty, pre ktoré nie sú osobitne stanovené merateľné ukazovatele, sa považujú za realizované, ak sa projekt realizuje v plnom rozsahu (100%) – t.j. ide o aplikáciu ukazovateľa výstupu. Naplnenie ukazovateľov výstupu sa uvádza v %.

**Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov**

<b>Označ. opatr.</b>	<b>Názov ukazovateľa</b>	<b>Definícia</b>	<b>Inform. zdroj</b>	<b>Merná jedn.</b>	<b>Východ. hodnota</b>	<b>Cieľová hodnota 2020</b>
<b>A.2.1</b>	Zvýšenie podielu triedeného odpadu	výsledok	obec	%	–	20
<b>A.3.1</b>	Dĺžka rekonštruovaných komunikácií	výsledok	obec	km	–	1
<b>A.3.3</b>	Dĺžka vybudovaných chodníkov	výsledok	obec	km	–	0,5
<b>B.1.4</b>	Zníženie počtu obyvateľov neprihlásených na trvalý pobyt v obci	výsledok	obec	%	–	20
<b>B.4.2</b>	Počet nových prevádzok	výsledok	obec	počet	–	5
<b>B.5.1</b>	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	5
<b>B.5.2</b>	Počet návštevníkov podujatia	výsledok	obec	počet	–	500
<b>C.2.1</b>	Dĺžka novej cyklotrasy	výsledok	obec	km	–	1
<b>C.3.2</b>	Lôžková kapacita nových ubytovacích zariadení	výsledok	obec	počet	–	50

## 4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

### Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	<b>A.1.1 Rozšírenie / výstavba materskej školy</b>
Opis - stav pred realizáciou	Stav a kapacita objektu materskej školy nevyhovujú
Opis - výstupy	Kapacita materskej školy sa navýši minimálne o 3 triedy rozšírením objektu alebo výstavbou nového objektu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce - deti
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	800 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	<b>A.1.2 Výstavba / nadstavba základnej školy</b>
Opis - stav pred realizáciou	Stav a kapacita objektu základnej školy nevyhovujú
Opis - výstupy	Kapacita základnej školy pre I. stupeň sa rozšíri a zriadi sa aj II. stupeň a špecializované učebne. Zvýšenie kapacity sa dosiahne nadstavbou a výstavbou nového objektu.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017 (II. stupeň)
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce - deti
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	600 000 Eur (len II. stupeň)
Financovanie	fondy EÚ, obec, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania

Názov	<b>A.1.3 Zriadenie viacúčelového objektu s centrom sociálnych služieb</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýba zariadenie pre seniorov
Opis - výstupy	Zariadenie soc. služieb by poskytovalo možnosť spoločenských kontaktov, prípadne aj sociálne služby pre obyvateľov v poproduktívnom veku. Pôjde o zariadenie typu denného stacionára s opatrovateľskou službou, prípadne domov dôchodcov. Zariadenie môže byť integrované aj s ďalšími sociálnymi službami – zdravotným strediskom, prípadne aj s komerčnými službami.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce - seniori
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	300 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, obec, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>A.2.1 Zriadenie nového zberného dvora s kompostoviskom</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci je zberný dvor, ktorý nevyhovuje súčasným požiadavkám
Opis - výstupy	Zriadený bude nový zberný dvor pre triedený odpad, vrátane kompostoviska pre biologický odpad. Kapacita zberného dvora bude dimenzovaná tak, aby postačovala aj v prípade pokračovania rastu počtu domácností.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	Združenie HŽO
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Kompletne dobudovaná technická infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zvýšenie podielu triedeného odpadu o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	80 000 Eur
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	<b>A.2.2 Vybudovanie infraštruktúry zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania v záhradkárskej osade a rekreačnej oblasti</b>
Opis - stav pred realizáciou	Záhradkárska a chatová osada Horná vršina / Ostrovná nie je napojená na verejný vodovod
Opis - výstupy	Do lokality bude predĺžený verejný vodovod a výhľadovo sa lokalita napojí aj na splaškovú kanalizáciu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	BVS
Obdobie realizácie	2019 – 2020 (výhľad)
Väzba na cieľ	Kompletne dobudovaná technická infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	<b>A.2.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci je značný záujem o individuálnu bytovú výstavbu
Opis - výstupy	V nových uliciach sa vybuduje vodovod, kanalizácia, elektrické rozvody, plynovod, v predstihu pred výstavbou rodinných domov
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Kompletne dobudovaná technická infraštruktúra
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	70 000 Eur / 100 m
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–



Názov	<b>A.3.1 Rekonštrukcia vozoviek v existujúcich uliciach</b>
Opis - stav pred realizáciou	Niektoré miestne komunikácie sa vyznačujú nevyhovujúcimi technickými parametrami – nerovnosti vozovky, poškodený kryt
Opis - výstupy	Komunikácie budú rekonštruované v požadovaných parametroch
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Kompletne dobudovaná dopravná infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia, návštevníci
Indikátory monitoringu	dĺžka rekonštruovaných komunikácií: min. 1 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	20 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	<b>A.3.2 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových stavebných lokalitách</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci je značný záujem o individuálnu bytovú výstavbu
Opis - výstupy	V nových uliciach sa vybudujú spevnené komunikácie s asfaltovým / betónovým povrchom
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Kompletne dobudovaná dopravná infraštruktúra
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur / 100 m
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>A.3.3 Dobudovanie chodníkov</b>
Opis - stav pred realizáciou	Niektoré nové obytné štvrte nie sú s obcou prepojené chodníkmi
Opis - výstupy	V chýbajúcich úsekoch sa vybudujú nové pešie chodníky, najmä pozdĺž cesty III. triedy
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Kompletne dobudovaná dopravná infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	dĺžka vybudovaných chodníkov: min. 0,5 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	<b>A.3.4 Vybudovanie výbočísk na autobusových zastávkach</b>
Opis - stav pred realizáciou	Autobusové zastávky nemajú vybudované výbočiská
Opis - výstupy	Na mieste autobusových zastávok budú na ceste III triedy vybudované výbočiská (podľa priestorových možností)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	VÚC
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Kompletne dobudovaná dopravná infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	VÚC
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>A.4.1 Zavedenie vodného autobusu do Bratislavy</b>
Opis - stav pred realizáciou	Dopravné spojenie do Bratislavy je problematické z dôvodu preťaženia komunikácií
Opis - výstupy	Pravidelné, rýchle a cenovo konkurencieschopné spojenie vodnou cestou bude vhodnou alternatívou k individuálnej automobilovej doprave i autobusovej doprave pri dochádzke obyvateľov do zamestnania a súčasne výrazne napomôže rozvoju cestovného ruchu
Garant	súkromný investor
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2019 – 2020 (výhľad)
Väzba na cieľ	Vyriešenie problému dopravnej dostupnosti obce
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie NFP, nízky záujem cestujúcich
Postup realizácie	–
Náklady	2 700 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

### 4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Rozvoj bývania, podnikania a služieb pre obyvateľov

#### Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	<b>B.1.1 Obstaranie územného plánu zóny Horná vršina a Ostrovná</b>
Opis - stav pred realizáciou	V lokalite Horná Vrbina a Ostrovná prebieha nekoordinovaná výstavba chat
Opis - výstupy	Obec obstará, prerokuje a schváli územný plán zóny, na základe ktorého bude usmerňovaná výstavba v lokalite
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Koordinovaný rozvoj výstavby v obci
Užívatelia	vlastníci pozemkov, obec, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	1. prípravné práce / 2. zadanie / 3. návrh / 4. schválenie, čistopis
Náklady	15 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.1.2 Obstaranie nového územného plánu obce</b>
Opis - stav pred realizáciou	Platný územný plán obce Hamuliakovo v dôsledku početných zmien stratil prehľadnosť a konzistentnosť pôvodnej koncepcie
Opis - výstupy	Obec bude mať schválený nový územný plán obce, ktorý bude kvalifikovaným podkladom pre ďalšie usmerňovanie stavebných aktivít v celom katastrálnom území obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2017 – 2018
Väzba na cieľ	Koordinovaný rozvoj výstavby v obci
Užívatelia	vlastníci pozemkov, obec, obyvatelia, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	1. prípravné práce / 2. zadanie / 3. návrh / 4. schválenie, čistopis
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR, obec
Poznámky	–

Názov	<b>B.1.3 Výstavba nájomných bytov</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci je vysoký záujem o bývanie
Opis - výstupy	Pre skupiny obyvateľov, ktoré nedisponujú dostatočným počiatočným kapitálom na kúpu bytu, vznikne výstavbou bytových domov alternatíva voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov, dostupných len pre vyššie príjmové skupiny. Takto je možné stabilizovať v obci mladších ekonomicky aktívnych obyvateľov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Koordinovaný rozvoj výstavby v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	úver ŠFRB, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.1.4 Asistenčné služby motivujúce k prihláseniu na trvalý pobyt</b>
Opis - stav pred realizáciou	Časť obyvateľov nie je v obci prihlásených na trvalý pobyt.
Opis - výstupy	Vzhľadom k skutočnosti, že ide zväčša o vyššie príjmové skupiny, finančné a iné materiálne stimuly nie sú efektívne. Vhodnejším riešením by bolo zavedenie asistenčnej služby pre obyvateľov, poskytujúcej pomoc pri administratívnej spojenej so zmenou trvalého pobytu, prípadne miesta podnikania.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Koordinovaný rozvoj výstavby v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zníženie počtu obyvateľov neprihlásených na trvalý pobyt v obci o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	–
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.1.5 Spolupráca s investormi bytovej výstavby a prevádzkovateľmi inžinierskych sietí</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci prebieha dynamický stavebný rozvoj, ktorý nie je vždy dostatočne koordinovaný
Opis - výstupy	Obec bude vyvíjať spoluprácu s investormi bytovej výstavby, ako aj prevádzkovateľmi inžinierskych sietí za účelom koordinácie bytovej výstavby
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	investori, developeri, vlastníci pozemkov, BVS
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Koordinovaný rozvoj výstavby v obci
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	–
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.2.1 Nová organizačná štruktúra obecného úradu</b>
Opis - stav pred realizáciou	Obec zaznamenáva výrazný rast počtu obyvateľov a v prípade ďalšieho rastu nie je v súčasnej organizačnej štruktúre možné plniť nové nároky
Opis - výstupy	Vytvorí sa nová organizačná štruktúra oddelení, čo si vyžiada aj zvýšenie počtu odborných zamestnancov
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Moderná a kvalitná správa dynamicky sa rozvíjajúcej obce
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.2.2 Zriadenie stavebného úradu v obci</b>
Opis - stav pred realizáciou	V súčasnosti je pre obec Hamuliakovo príslušný stavebný úrad v Dunajskej Lužnej
Opis - výstupy	V rámci obecného úradu v Hamuliakove bude zriadený stavebný úrad s miestnou pôsobnosťou
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016
Väzba na cieľ	Moderná a kvalitná správa dynamicky sa rozvíjajúcej obce
Užívatelia	obyvatelia obce, individuálni stavebníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 eur ročne
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.3.1 Reštrukturalizácia starých výrobných areálov</b>
Opis - stav pred realizáciou	Pôvodné výrobné areály sú schátrané
Opis - výstupy	V zmysle územného plánu obce by plochy starých výrobných areálov prešli funkčnou konverziou a boli by delimitované pre výstavbu rodinných domov, čím by vzniklo kompaktné obytné územie.
Garant	vlastníci nehnuteľností, podnikatelia
Kontaktná osoba garanta	
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Pracovné príležitosti v moderných miestnych podnikoch
Užívatelia	podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.3.2 Vytvorenie novej zóny progresívnej výroby</b>
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Vhodné plochy pre novú výrobnú zónu navrhne územný plán s ohľadom na zamedzenie potenciálnych kolízií rozvoja obytnej zástavby a produkčných aktivít. Pri napĺňaní výrobnéj zóny je žiadúce preferovať také druhy výrobných a podnikateľských aktivít, ktoré nebudú mať negatívne dopady na životné prostredie a ktoré budú poskytovať pracovné príležitosti pre kvalifikovanú pracovnú silu s vyššou pridanou hodnotou.
Garant	podnikatelia
Kontaktná osoba garanta	
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Pracovné príležitosti v moderných miestnych podnikoch
Užívatelia	podnikatelia, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.4.1 Podpora vzniku kapacitného zariadenia obchodu</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci sú len menšie predajne potravín
Opis - výstupy	V obci by sa malo vybudovať integrované zariadenie maloobchodu – moderné nákupné stredisko (supermarket) schopné konkurovať ponuke veľkokapacitných zariadení obchodu v Bratislave
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	podnikatelia
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Širšie spektrum komerčných služieb a obchodu
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–



Názov	<b>B.4.2 Podpora vzniku nových komerčných služieb</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci je len málo prevádzok maloobchodu a služieb pre obyvateľstvo
Opis - výstupy	Zavedie sa systém motivácie občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente maloobchodných prevádzok a služieb pre obyvateľstvo i služieb v oblasti rekreácie – napr. penziónu, reštaurácie. Možné nástroje motivácie: oslovenie potenciálnych podnikateľov, podpora propagácie a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	podnikatelia
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Širšie spektrum komerčných služieb a obchodu
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet nových prevádzok: min. 5
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.4.3 Miestny trh s domácimi produktmi</b>
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Na verejnom priestranstve bude pravidelne fungovať miestny trh ako tradičná forma predaja potravinárskych produktov, zeleniny, ovocia
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Širšie spektrum komerčných služieb a obchodu
Užívatelia	obyvatelia obce – seniori
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.4.4 Pasportizácia služieb</b>
Opis - stav pred realizáciou	Spektrum služieb pre obyvateľov je veľmi obmedzené
Opis - výstupy	Pasportizáciou služieb vznikne zoznam komerčných služieb pre obyvateľstvo a maloobchodných prevádzok, ktoré je v obci potrebné zabezpečiť (alebo v prípade zániku včas nahradiť). Osobitne by sa mali vytypovať prevádzky, ktoré v súčasnosti chýbajú, ale ich vznik je žiadúci a v obci existuje dostatočný trhový potenciál na ich využívanie
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Širšie spektrum komerčných služieb a obchodu
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.5.1 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života</b>
Opis - stav pred realizáciou	Obec pravidelne organizuje rôzne kultúrno-spoločenské podujatia
Opis - výstupy	Každoročne bude zostavovaný pestrý a vyvážený program kultúrnych a spoločenských podujatí s ohľadom na záujmy rôznych cieľových a vekových skupín obyvateľov. Potrebné je udržanie a podporovanie tradičných a osvedčených aktivít, pri každoročnej inovácii a obmene niektorých podujatí.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Aktívny a pestrý kultúrno-spoločenský život
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min. 5
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	5 000 Eur ročne
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>B.5.2 Usporiadanie kultúrneho podujatia sezóny</b>
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	V obci sa bude každoročne organizovať ťažiskové kultúrno-spoločenské podujatie – mohlo by vzniknúť rozšírením tradičného úspešného podujatia Deň obce, prípadne by sa mohlo organizovať ako spoločné podujatie viacerých obcí mikroregiónu. Vzhľadom k postupnému profilovaniu obce Hamuliakovo ako centra cestovného ruchu, budú cieľovými skupinami aj návštevníci = potenciál zorganizovať festival alebo tematické podujatie počas letnej sezóny.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie, mikroregión
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Aktívny a pestrý kultúrno-spoločenský život
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	spoločenské organizácie
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	počet návštevníkov podujatia: min 500
Náklady	5 000 Eur
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

## 4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športových aktivít

### Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	<b>C.1.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýba verejné viacúčelové ihrisko
Opis - výstupy	V športovom areáli bude vybudované viacúčelové ihrisko vhodné pre rôzne športy (futbal, volejbal, tenis atď.)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre športové aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie dotácie
Postup realizácie	–
Náklady	60 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.1.2 Doplnenie siete cyklotrás</b>
Opis - stav pred realizáciou	Územím obce okrem medzinárodnej cyklotrasy vedie aj regionálna cyklotrasa
Opis - výstupy	Sieť cyklotrás bude doplnená o prepojenie cyklistickou trasou po starej hrádzi až po nové premostenie priesakového kanála
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	(MAS)
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre športové aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	dĺžka novej cyklotrasy: 1 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–

Názov	<b>C.1.3 Doplnenie informačného systému cestovného ruchu</b>
Opis - stav pred realizáciou	Informačný systém cestovného ruchu je nedostatočný
Opis - výstupy	Informačné a navigačné tabule je potrebné doplniť najmä na hrádzi, s cieľom informovať a pritaľhnuť aj tranzitných návštevníkov. Na informačných tabuliach sa vyznačí poloha hlavných atrakcií obce i komerčných prevádzok. Informačný systém je vhodné doplniť distribúciou propagačných materiálov v informačnom stredisku.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	MAS, mikroregión
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre športové aktivity
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.1.4 Úprava pláže pre letnú rekreáciu</b>
Opis - stav pred realizáciou	Breh vodnej nádrže je neupravený a prebieha tu neorganizovaná rekreácia
Opis - výstupy	Kontaktné územie s vodnou plochou Hrušovskej zdrže sa upraví ako plážové priestory s príslušným vybavením.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	SVP, súkromný investor
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre športové aktivity
Užívatelia	návštevníci, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, komplikované vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	–
Náklady	160 000 Eur
Financovanie	štátny rozpočet, súkromné zdroje, obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.1.5 Požičovne športových potrieb</b>
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Požičovne by mohli byť orientované na cyklistov i vodné športy (požičiavanie gumových člnov, vodných bicyklov) a jednoduché servisné služby.
Garant	podnikatelia
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre športové aktivity
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.2.1 Revitalizácia bývalého Hamuliakovského ramena</b>
Opis - stav pred realizáciou	Bývalé Hamuliakovské rameno, ktoré pôvodne tieklo pozdĺž starej protipovodňovej hrádze, je zanesené a bez vody
Opis - výstupy	Riečne rameno bude umelo zásobované vodou (z priesakového kanála) – obnoví sa vodný režim a sprievodná brehová vegetácia, čím sa symbolicky obnovení tradičná krajinná štruktúra dunajských riečnych ramien.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Atraktívne a harmonické krajinné prostredie
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.2.2 Revitalizácia a vyčistenie zvyšku lužného lesa v medzihrádzovom priestore</b>
Opis - stav pred realizáciou	Zvyšky lužného lesa v medzihrádzovom priestore sú v súčasnosti nepriaznivo poznačené ľudskými zásahmi – najzávažnejším problémom je výskyt početných čiernych skládok, smetísk.
Opis - výstupy	Les bude revitalizovaný a nelegálne skládky, smetiská odstránené. Vhodné je na čistení lesa angažovať obyvateľov obce za podpory osvetových aktivít.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Atraktívne a harmonické krajinné prostredie
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízke environmentálne povedomie obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, dotácie (Environmentálny fond)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.2.3 Úprava a údržba zelene na verejných priestranstvách</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci je viacero priestranstiev s verejnou zeleňou
Opis - výstupy	Postupne sa bude revitalizovať zeleň na verejných priestranstvách a v obytných uliciach. Revitalizácia bude zahŕňať ošetrovanie a úpravy existujúcej vegetácie, ako aj výsadbu nových krovín, drevín, trávnikov, kvetín, odstraňovanie esteticky a hygienicky nevhodnej zelene.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Atraktívne a harmonické krajinné prostredie
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie generelu zelene / 2. úprava zelene
Náklady	5000 Eur ročne
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.3.1 Rozšírenie ubytovacích zariadení s celoročnou prevádzkou</b>
Opis - stav pred realizáciou	V obci sú nedostatočné možnosti pre ubytovanie návštevníkov
Opis - výstupy	V obci vzniknú ubytovacie zariadenia typu penziónu primeraným štandardom a kapacitou (napr. aj v rámci ďalších navrhovaných aktivít v oblasti agroturistiky).
Garant	podnikatelia
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Dostatočná a diverzifikovaná ponuka ubytovania pre rekreantov
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	lôžková kapacita nových ubytovacích zariadení: min. 50
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.3.2 Vybudovanie táboriska s bungalovmi</b>
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Okrem ubytovacích kapacít penziónového charakteru bude ponuka diverzifikovaná aj smerom k menej náročným formám individuálnej rekreácie, ktoré sa vhodne kombinujú so športovo-rekreačnými aktivitami (camping, táborisko alebo ubytovanie v bungalovoch).
Garant	podnikatelia
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Dostatočná a diverzifikovaná ponuka ubytovania pre rekreantov
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–



Názov	<b>C.3.3 Vytvorenie siete ubytovania na súkromí</b>
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	V spolupráci s obyvateľmi obce, ktorí majú záujem a vhodné podmienky pre poskytovanie ubytovania na súkromí, bude vytvorená sieť poskytovateľov ubytovania, prezentovaná na internetovej stránke obce a ďalších propagačných materiáloch.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Dostatočná a diverzifikovaná ponuka ubytovania pre rekreantov
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.4.1 Založenie turistického / vodáckeho oddielu</b>
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Pre podporu aktívneho diania v oblasti turistiky by sa mali sformovať príslušné štruktúry – napr. turistický, vodácky oddiel / klub. Úlohou obce je iniciovať ich vznik a vytvoriť im podmienky pre činnosť vyhradením vhodných priestorov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia, spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Aktívne organizačné štruktúry vo vidieckom cestovnom ruchu
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	<b>C.4.2 Organizovanie turistických pochodov, splavov, rybárskych pretekov</b>
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Rozvoj cestovného ruchu by mali podporovať aj obyvatelia obce a miestne organizácie prostredníctvom organizovania rôznych turistických podujatí – pochodov, splavov, rybárskych pretekov. Predpokladom sú fungujúce organizačné štruktúry
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia, spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Aktívne organizačné štruktúry vo vidieckom cestovnom ruchu
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

---

## 5. Realizačná časť

---

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti. Ďalej obsahuje návrh iniciačného akčného plánu na najbližšie obdobie – I. etapu realizácie.

---

### 5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie

---

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec.

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

---

### 5.2 Časový harmonogram realizácie

---

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – tzv. etapy. Časový harmonogram realizácie rozlišuje 2 etapy a výhľadové obdobie:

- I. etapa (2016 – 2018)
- II. etapa (2019 – 2020)

- výhľad (po roku 2020)

Etapy, resp. obdobia realizácie, sú uvedené v opise jednotlivých aktivít / projektov v programovej časti. Pre I. etapu je vypracovaný podrobný akčný plán.

## 5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu

### Systém monitorovania a hodnotenia

Systém monitorovania spočíva v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Súčasne je potrebné hodnotiť plnenie opatrení, aktivít a projektov stanovených v akčnom pláne. Tieto úlohy bude vykonávať pracovná skupina zodpovedná za implementáciu. Pre hodnotenie sú stanovené kritériá podľa nasledujúcej tabuľky.

### Kritéria hodnotenia PHSR

P. č.	Skupina kritérií / kritérium	Váha kritéria	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu	neurčené	0-4	–
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neurčené	0-4	–
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi	neurčené	0-4	–
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania	neurčené	0-4	–
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu	neurčené	0-4	–
6.	Iné		0-4	–
Spolu				

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny.

Výstupom hodnotenia je hodnotiaca správa za príslušný kalendárny rok, ktorá zhodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov. Plán priebežných hodnotení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame aktualizovať, resp. pripraviť akčný plán, ktorý pre jednotlivé aktivity a projekty podrobne definuje úlohy a postupové kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku.

Podkladom pre monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu sú merateľné ukazovatele, ktoré sú priradené každej aktivite / projektu v programovej časti.

### Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2018 (po ukonč. I. etapy)	- podľa rozhodnutia obce / vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	–	- v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PHSR	2017	- téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok - kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		- pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov - pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		- na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Z procesu monitorovania a hodnotenia je potrebné vyhotoviť záznam a monitorovaciu správu. Rovnako sa vyhotovuje správa aj z verejného prerokovania PHSR a z prerokovania jeho aktualizácie – podľa vzoru v tabuľke.

### Vzor záznamu z verejného prerokovania PHSR

#### Zápis o prerokovaní PHSR

Termín pripomienkovania: .....

#### Pripomienka č. 1

Text pripomienky: do programovej časti doplniť:

.....

Pripomienka sa týka časti dokumentu: programová časť

Zaslal: OZ

Zdôvodnenie:

Vyjadrenie samosprávneho orgánu: pripomienky akceptujeme

Zdôvodnenie samosprávneho orgánu:

.....

Počet pripomienok: celkový počet: ... akceptované: ...

Zápis spracoval: dňa:

### Aktualizácia programového dokumentu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce má charakter otvoreného dokumentu, ktorý sa mení a dopĺňa podľa potreby. Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú slúžiť

pre uskutočnenie revízie aktuálnosti stratégie, čo môže viesť k jej prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov – úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Plánované projekty a aktivity možno považovať za splnené, ak boli realizované v opísanom rozsahu a v stanovenom čase, ktoré sú ekvivalentom ukazovateľov úspešnosti projektu.

Po uplynutí plánovacieho horizontu, programového obdobia alebo v prípade zmien príslušnej legislatívy sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Podľa aktuálnych výziev by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení, aktivít a projektov s možnosťami ich financovania a tomu prispôbiť výber nových projektov.

---

## 5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám

---

### **Komunikácia a prezentácia programu rozvoja**

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec, ktorá má vypracovaný program rozvoja a verejne ho aj prezentuje, môže takto získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú miestni obyvatelia. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce ([www.obechamuliakovo.sk](http://www.obechamuliakovo.sk)). Doplnkovo sa na tento účel využíva aj informačná tabuľa a miestny rozhlas. V menších obciach je významná je aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

### **Komunikácia so samosprávnym krajom**

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiaduce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov.

## 5.5 Akčný plán iniciačný

Súčasťou realizačnej časti PHSR je akčný plán. Je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aktivity na obdobie aktuálneho rozpočtového roku a ďalších 2 rokov (n+2). Akčný plán má iniciačný charakter – na krátke obdobie, preto ho bude potrebné priebežne v nasledujúcich rokoch dopĺňať o nové aktivity.

### Akčný plán pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
<b>Opatrenie A.1</b>			
A.1.1 Rozšírenie / výstavba materskej školy	2016 – 2018	obec	fondy EÚ
A.1.2 Výstavba / nadstavba základnej školy	2016 – 2018	obec	fondy EÚ, obec, dotácie zo ŠR
<b>Opatrenie A.2</b>			
A.2.1 Zriadenie nového zberného dvora s kompostoviskom	2016 – 2018	obec	Envirofond
A.2.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách	2016 –	obec, vlastníci poz.	súkromné zdroje
<b>Opatrenie A.3</b>			
A.3.1 Rekonštrukcia vozoviek v existujúcich uliciach	2016 –	obec	obec, dotácia zo ŠR
A.3.2 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových stavebných lokalitách	2016 –	obec	dotácia zo ŠR (fondy EÚ)
A.3.3 Dobudovanie chodníkov	2016 – 2018	obec	obec

**Akčný plán pre Prioritnú oblasť B – Rozvoj bývania, podnikania a služieb pre obyvateľov**

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
<b>Opatrenie B.1</b>			
B.1.1 Obstaranie územného plánu zóny Horná vrbina a Ostrovná	2016 – 2017	obec	obec
B.1.2 Obstaranie nového územného plánu obce	2017 – 2018	obec	obec, dotácia zo ŠR
B.1.4 Asistenčné služby motivujúce k prihláseniu na trvalý pobyt	2016 –	obec	obec
B.1.5 Spolupráca s investormi bytovej výstavby a prevádzkovateľmi inžinierskych sietí	2016 –	obec	
<b>Opatrenie B.2</b>			
B.2.2 Zriadenie stavebného úradu v obci	2016	obec	obec
<b>Opatrenie B.4</b>			
B.4.1 Podpora vzniku kapacitného zariadenia obchodu	2016 –	obec	súkromné zdroje
B.4.2 Podpora vzniku nových komerčných služieb	2016 –	obec	súkromné zdroje
<b>Opatrenie B.5</b>			
B.5.1 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	2016 –	obec	obec, granty, sponzori
B.5.2 Usporiadanie kultúrneho podujatia sezóny	2016 –	obec	obec, granty, sponzori



**Akčný plán pre Prioritnú oblasť C – Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie  
a športových aktivít**

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
<b>Opatrenie C.1</b>			
C.1.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska	2015 – 2018	obec	dotácia zo ŠR
C.1.3 Doplnenie informačného systému cestovného ruchu		obec	obec
C.1.4 Úprava pláže pre letnú rekreáciu	2016 – 2018	obec	štátny rozpočet, súkromné zdroje, obec
<b>Opatrenie C.2</b>			
C.2.2 Revitalizácia a vyčistenie zvyšku lužného lesa v medzihrádzovom priestore	2016 – 2018	obec	obec (Envirofond)
C.2.3 Úprava a údržba zelene na verejných priestranstvách	2016 –	obec	obec
<b>Opatrenie C.3</b>			
C.3.1 Rozšírenie ubytovacích zariadení s celoročnou prevádzkou	2016 –	podnikatelia	súkromné zdroje

---

## 6. Finančná časť

### 6.1 Finančné zabezpečenie realizácie

---

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

#### Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných Bratislavským samosprávnym krajom.

#### Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

### **Fondy Európskej únie**

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2014 – 2020 je pomoc z fondov EÚ čerpaná prostredníctvom operačných programov:

- OP Efektívna verejná správa
- OP Integrovaná infraštruktúra
- Integrovaný regionálny operačný program
- OP Kvalita životného prostredia
- OP Ľudské zdroje
- Program rozvoja vidieka
- OP Výskum a inovácie
- OP Rybné hospodárstvo
- OP Technická pomoc

Obce sa budú môcť uchádzať o finančné prostriedky predovšetkým z Integrovaného regionálneho operačného programu, prostredníctvom Programu rozvoja vidieka.

Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov je možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (Interreg a i.).

Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

## 6.2 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2016 – 2020 – pre jednotlivé priority
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít – pre jednotlivé priority

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

### Indikatívny rozpočet - sumarizácia v tis. Eur

	2016	2017	2018	2019	2020	Spolu
Prioritná oblasť A - Investície do základnej infraštruktúry						
Prioritná oblasť B - Rozvoj bývania, podnikania a služieb pre obyvateľov						
Prioritná oblasť C - Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športových aktivít						

### Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry (v tis. Eur)

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
A.1	A.1.1								
A.1	A.1.2								
A.1	A.1.3								
A.2	A.2.1								
A.2	A.2.2								
A.2	A.2.3								
A.3	A.3.1								
A.3	A.3.2								
A.3	A.3.3								

A.3	A.3.4
A.4	A.4.1

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu  
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť B – Rozvoj bývania, podnikania  
a služieb pre obyvateľov (v tis. Eur)**

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
B.1	B.1.1								
B.1	B.1.2								
B.1	B.1.3								
B.1	B.1.4								
B.1	B.1.5								
B.2	B.2.1								
B.2	B.2.2								
B.3	B.3.1								
B.3	B.3.2								
B.4	B.4.1								
B.4	B.4.2								
B.4	B.4.3								
B.4	B.4.4								

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu  
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť C – Rozvoj cestovného ruchu,  
rekreácie a športových aktivít (v tis. Eur)**

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
C.1	C.1.1								
C.1	C.1.2								
C.1	C.1.3								
C.1	C.1.4								
C.1	C.1.5								
C.2	C.2.1								
C.2	C.2.2								
C.2	C.2.3								
C.3	C.3.1								
C.3	C.3.2								
C.4	C.4.1								
C.4	C.4.2								

Z hľadiska finančného zabezpečenia existuje riziko, že obmedzené finančné zdroje nebudú postačovať na realizáciu všetkých navrhovaných projektov a aktivít. Je preto potrebné definovať priority. Na základe hodnotenia poslancov obecného zastupiteľstva bola jednotlivým projektom / aktivitám priradená vysoká priorita (4-5 bodov) / stredná priorita (3-3,9 bodov) / nízka priorita (menej ako 3 body).

**Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov**

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
A.1.1 Rozšírenie / výstavba materskej školy	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.1.2 Výstavba / nadstavba základnej školy	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.1.3 Zriadenie viacúčelového objektu s centrom sociálnych služieb	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.2.1 Zriadenie nového zberného dvora s kompostoviskom	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.2.2 Vybudovanie infraštruktúry zásobovania pitnou vodou a	Nevyhnutné (S)	3	stredná

<b>Projekt / aktivita</b>	<b>Hodnotiace kritérium / hodnotenie</b> (S = spĺňa / N = nespĺňa)	<b>Body</b>	<b>Priorita</b>
odkanalizovania v záhradkárskej osade a rekreačnej oblasti			
A.2.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách	Dôležité (S)	3	stredná
A.3.1 Rekonštrukcia vozoviek v existujúcich uliciach	Dôležité (S)	3	stredná
A.3.2 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových stavebných lokalitách	Dôležité (S)	3	stredná
A.3.3 Dobudovanie chodníkov	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.3.4 Vybudovanie výbočísk na autobusových zastávkach	Dôležité (S)	3	stredná
A.4.1 Zavedenie vodného autobusu do Bratislavy	Dôležité (S)	3	stredná
B.1.1 Obstaranie územného plánu zóny Horná vršina a Ostrovná	Dôležité (S)	3	stredná
B.1.2 Obstaranie nového územného plánu obce	Dôležité (S)	3	stredná
B.1.3 Výstavba nájomných bytov	Významné (S)	1	nízka
B.1.4 Asistenčné služby motivujúce k prihláseniu na trvalý pobyt	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.1.5 Spolupráca s investormi bytovej výstavby a prevádzkovateľmi inžinierskych sietí	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.2.1 Nová organizačná štruktúra obecného úradu	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.2.2 Zriadenie stavebného úradu v obci	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
B.3.1 Reštrukturalizácia starých výrobných areálov	Významné (S)	2	nízka
B.3.2 Vytvorenie novej zóny progresívnej výroby	Významné (S)	1	nízka
B.4.1 Podpora vzniku kapacitného zariadenia obchodu	Významné (S)	2	nízka
B.4.2 Podpora vzniku nových komerčných služieb	Dôležité (S)	3	stredná
B.4.3 Miestny trh s domácimi produktmi	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.4.4 Pasportizácia služieb	Dôležité (S)	3	stredná
B.5.1 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
B.5.2 Usporiadanie kultúrneho podujatia sezóny	Dôležité (S)	3	stredná
C.1.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska	Nevyhnutné (S)	5	vysoká

<b>Projekt / aktivita</b>	<b>Hodnotiace kritérium / hodnotenie</b> (S = spĺňa / N = nespĺňa)	<b>Body</b>	<b>Priorita</b>
C.1.2 Doplnenie siete cyklotrás	Dôležité (S)	3	stredná
C.1.3 Doplnenie informačného systému cestovného ruchu (tabule)	Dôležité (S)	3	stredná
C.1.4 Úprava pláže pre letnú rekreáciu	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
C.1.5 Požičovne športových potrieb	Významné (S)	3,7	nízka
C.2.1 Revitalizácia bývalého Hamuliakovského ramena	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
C.2.2 Revitalizácia a vyčistenie zvyšku lužného lesa v medzihrádzovom priestore (likvidácia čiernych skládok)	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
C.2.3 Úprava a údržba zelene na verejných priestranstvách	Dôležité (S)	3	stredná
C.3.1 Rozšírenie ubytovacích zariadení s celoročnou prevádzkou	Dôležité (S)	3	stredná
C.3.2 Vybudovanie táboriska s bungalovmi	Významné (S)	1	nízka
C.3.3 Vytvorenie siete ubytovania na súkromí	Významné (S)	2	nízka
C.4.1 Založenie turistického / vodáckeho oddielu	Dôležité (S)	3	stredná
C.4.2 Organizovanie turistických pochodov, splavov, rybárskych pretekov	Dôležité (S)	3	stredná



## 7. Závěr

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hamuliakovo je strednodobý rozvojový dokument, s plánovacím horizontom do roku 2020, pričom stratégia rozvoja sa viaže k roku 2025. Dokument vyjadruje víziu a stratégiu rozvoja obce, ďalej podrobnejšie stanovuje priority, opatrenia a aktivity rozvoja obce. Je výsledkom spolupráce najvýznamnejších aktérov obce s externými expertmi.

Dokument tvorí 5 hlavných častí – analytická časť, strategická časť, programová časť, realizačná časť a finančná časť.

Dokument nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, nakoľko nevytvára rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 uvedeného zákona a ani nevplýva na územia NATURA 2000.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hamuliakovo po jeho prerokovaní schvaľuje obecné zastupiteľstvo, rovnako ako jeho aktualizácie.

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych aktivít a projektov v podobe iniciačného akčného plánu je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii.

## Údaje o schválení PHSR

Dokument	Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hamuliakovo Štruktúra: v súlade s príslušnou legislatívou a Metodikou na vypracovanie PHSR
Spracovanie	Forma spracovania: s pomocou externých expertov Obdobie spracovania: 02/2016 – 04/2016 Riadiaci tím, pracovné skupiny – p. príloha Externá odborná spolupráca: Ekoplán, s.r.o. Náklady na spracovanie – vlastné zdroje
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (OZ)
Schválenie	dňa _____ uznesením OZ

---

## 8. Prílohy

### 8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny

---

doc. Jaroslav Coplák – garant

Jozef Schnobl – koordinátor

Ing. Anna Paráková – člen

Ing. Ľudmila Goldbergerová – člen

---

### 8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov

---

#### **Vstupné informácie pre spracovanie analýz**

Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVRR, 2003

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hamuliakovo, 2008

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2013

Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku - I. diel. Bratislava : Veda, 1976

#### **Metodické podklady**

Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013.

Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Verzia 2.0. Bratislava : MDVRR, 2015.

McSweeney, E. Obecné strategické plánovanie, miestny ekonomický rozvoj a facilitovanie procesu. Kanadský urbanistický inštitút, 2001.

Miestna Agenda 21 na Slovensku. Metodická príručka. Bratislava : REC, 2003.

Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.

Smetanka, M. – Pašmik, I. Príručka pre miestne samosprávy. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Zamkovský, J. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Banská Bystrica : CEPA, 2004.

### Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
PHSR Bratislavského samosprávneho kraja		regionálna	www.region-bsk.sk
Regionálna inovačná stratégia Bratislavského samosprávneho kraja		regionálna	www.region-bsk.sk
Územný plán obce Hamuliakovo v znení zmien a doplnkov		miestna	www.obechamuliakovo.sk
Územný plán regiónu Bratislavský samosprávny kraj		regionálna	www.region-bsk.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska		národná	www.telecom.gov.sk

### 8.3 Zoznam použitých skratiek

BSK – Bratislavský samosprávny kraj

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

OP – operačný program

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Poznámka: Akčný plán na obdobie x+2 je v kapitole 5.5